

C 249.

6024

Eesikostja
G. Kadelburg

Wanemuise
näitlawä
+ TARTUS. +

cm 227.

Wanemuise
näitelawa
✦ TARTUS. ✦

E E S T K O S T J A .

Naljamäng kolmes waatuses.

G. Kadelburgi järele.

Tõlkinud A. Markus.

ENSV TA
Kirjandusmuuseumi
Arhiivraamatukogu

76172

Wanemuise näitelewa.
Märtsi kuu 1915.

I s i k u d .

Anton Kallak.

Pauline, tema naene.

Dora, nende tütar.

Wares, ametnik.

Kikas, advokat.

Juhan Parusk.

Proua Sups.

Hedwig, tema wennatütar.

Willi, }
Arni, } tema wennapojad.

Puusaag, tisler.

Roosi, teenija Kallaku juures.

Anna, sakste teenija.

Esimene waatus.

Mõnus kodanline tuba Kallaku juures. Kesksuks, paremal ja pahemal pool ukсед, paremal pool aken ja sohwa, laud, toolid jne. Sohwa peab terwes pikkuses näha olema. Pahemal pool kirjutuselaud. Akna pääl lilled, paremal pool seinä pääl kell. Taga pahemal pool pianino.

1. etteaste.

Dora. Roosi.

Dora (seisab akna juures ja waatab lilledega taga warjus salmahti wälja).

Roosi. Preili!

Dora. Ja...?

Roosi. Ma tahtsin teile ainult ütelda, preili Dora...kell ei käi õigesti.

Dora. So?

Roosi. Ta on nimelt raasike ees - alles wiie minuti pärast saab kaksteistkümmed. Sellepärast ärge siis imestage, kui te teda weel ei ole näinud.

Dora. Keda?

Roosi. Noh, adwokadi härrat. Enne kahteistkümmed ju mööda ta ei lähe.

Dora. Aga Roosi, mis teil meelde tuleb? See on mulle täiesti ükspuhas - (on akna juurest ära astunud), kes säält mööda läheb. Ja kas ma adwokadi härrat näen wõi mitte.

Roosi (kähku akna poole näidates). Säält ta on!

Dora (ruttu akna juurde). Kus?

Roosi (kawalalt naeratades). Ei - ma eksisin! See on keegi teine! Aga natuke liiga suur rutt oli teil ometi selle jaoks, kui adwokadi härra teile ükspuhas on...

Dora. Aga Roosi!

Roosi. Ärge nüüd kohe pahane olge, preili Dora...aga kui sagedasti majades oled teeninud, kus noori daamesid on - siis harjub silm niisuguse asjaga! Kui säält mõnel noorel preiilil alati teatud ajal

ühe teatud akna juures tegemist oli, kui mõni teatud härra mööda läks - siis teadsin ma päris kindlasti - asi küps - kihlus tuleb.

Dora. See on imelik.

Roosi. Ja just täna oleks selleks nii koha-
ne päew - papa ja mamä pulmapäew! Siis
wõiksime kõik üheskoos ära pühitseda.
(Uulitasle näidates). Sää! on ta, nüüd
aga tõesti see advokadi härra! Ja kell
on just kaksteistkümmend... Punkti pääl-
ne on ta, seda peab ütleva.

Dora. (Lillede taga warjul). Kui ta mind
ainult ei näeks.

Roosi. Pange tähele, sää! üle tee wõikaup-
luse akna all jääb ta seisma, teeb nagu
huwitaks teda waateaknale pandud wõi
koledasti - ja sää! juures piilub ta tei-
se silmaga üles meie poole, mis aga jõuab!

Dora. Ei - ta ei jää seisma!

Roosi. Mis? Ta ei piilu täna mitte? Ta tuleb
üle uulitsa... Kas siis wõi teda enam ei
peaks huwitama?

Dora. Ega ta ometi meile ei tule? Kus papat
ega mamät kodus ei ole.

Roosi. Noh, waewalt takistab see teda.

Dora. Ei - ma ei tahaks teda parem mitte
wastu wõtta. (Kõlistatakse).

Roosi. Ilus - siis saadan ma ta ära! (Kes-
kelt wälja).

Dora (järele hüüdes). Ja - nõnda on parem -
see tähendab - oieti on mul siiski kah-
ju!

Roosi (tagasi tulles). Advokadi härra Kikas.

Dora. Kuidas? Ja, kas te siis mitte...?

Roosi. Ja muidugi, ma ütlesin talle, et prei-
li üksinda kodus on, selle pääle ütles
ta: see on mulle just meelepärast!

2. etteaste.

Dora. Roosi. Kikas.

Kikas (keskelt). Auustatud preili - ärge olge

minu pääle pahane - ma tuln õieti küll, et teie härra isaga kokku saada - aga et mul nüüd kord õnn on teda mitte eest leida - ma arwan - et nüüd just nii hää juhus on, mina - - mul oleks teile midagi ütelda, midagi väga tähtsat!

Dora. Aga ma ei tea tõesti mitte...

Kikas. Ma pean teiega rääkima, preilli Dora!

Dora. Ja, kui te peate... (Palub teda istet võtta).

Roosi. Na, näed! (Keskelt ära).

Dora (istub pahemale poole). Noh, mis siis on?

Kikas (istub tema juurde). Mõtelge preilli - tänna hommiku tuleb mul korraga meelde: issand jumal, suve waheaeg on ju ukse ees - paari nädala pärast juba!

Dora. See ei ole ju midagi iseäralikku?

Kikas. Iseenesest muidugi mitte! Aga kui te teaksite, kuidas ma muidu ikka selle aja üle olen röömustanud, - nädalate kaupa enne seda uurisin ma sõiduplaani - südame lõbuga ühest ilusast kohast teise maiustades! Helwetsia - Italia - Ahwrika - ja üle põhjanaba tagasi! Ja sellel aastal mitte kõigewähematgi reisiplaanikest. Otse häbenenud olen ma! Ruttu tõin ma oma nõiaraamatud ja maa-kaardid wälja ja hakkasin otsima, aga kas tahate uskuda? Esimesest jaamast kaugemale ei saanud ma.

Dora. Sellest ei saa ma aru! Kuna te ometi täiesti waba olete - igale poole reisida võite, kus ilus ja haljas on!

Kikas. Seda ma ju ütlen! Ja sääl juures see reisirõõm rinnus! Mul tuksub süda juba siis kõwemalt, kui ma woorimeestgi näen. Ja sel aastal mitte vähematgi soowi linnast wälja minna! Teie saate ometi aru, et see inimest järelemõtlemata peab panema! Ma olen siis ka järele-

mõtelnud ja olen kätte saanud! Ja nüüd seisan ma teie ees, et ühte küsimust teile ettepanna - ühte küsimust - mis minu terve elu kohta otsustaw on! (Ennast posituri säades). Preili Dora -

Dora (kartlikult wahele rääkides). Aga advokadi härra... just nüüd, kus minu wanemad wäljas on! - Nad tulewad wast alles tunni aja pärast koju...!

Kikas. Ja kui nad ka sugugi koju ei tule... mina ei wõi oma küsimusega kauemini oodata.

Dora (lammastatult). O jumal!

Kikas. Tootage mulle awalikult ja ausalt wastata?

Dora (tasa). Ja!

Kikas (muudetud toonil). Noh siis, preili Dora... kuhu te sel suwel reisite?

Dora (imestades). Kuhu... meie sel suwel...?

Kikas. Ja - seda pean ma teadma! Enne ei suuda mina ka mitte otsustada! Kas te lähete maale wõi mere äärde?

Dora. Te teate ju - seda määrab üksi papa - ma usun, ta kõneles Pühajärwest.

Kikas. Ilus - siis lähen mina Soomemaale.

Dora. Ja sellepärast tulite teie siia, et seda mulle ütelda?

Kikas. Ja muidugi! Sest nagu teie minuga ümber käite, seda ei kannata ma enam kauemini ära. Juba rohkem kui pool aastat siplen ma kõrwni armastuse paeltes ja teie ei pane seda tähelegi. Kui te mulle natukenegi julgust oleksite annud - juba ammu oleksin ma teile seda ütelnud - aga nõnda ei julge ma seda ju sugugi! Ma jätan tähtsad asjad hooletusesse ja uurin wõihindasid, mis mulle sugugi korda ei lähe - ja teie ei pane seda tähelegi. Sää! teisel pool seisin ma päewast päewa ja ootasin igatsusega wäikest märki - - Aga ialgi ei te lasknud te ennast näha -

mitte ühte ainukest korda ei tulnud teie akna juurde.

Dora. Aga ma seisin ju igapäew sääl lilledetaga.

Kikas (rõõmsalt). Tõesti? See on teine asi. Ja kas te nüüd maale lähete - wõi mere äärde - mina lähen ühes.

Dora. Aga see torkab ju papale silma.

Kikas. See peab ju ka nii olema. Nüüd ei ole enam wiiwitamist, weel täna räägin ma temaga. (Tema kätt suudeldes). Minu armas Dora!

3. etteaste.

Endised. Wares.

Wares (keskelt sisse, lilled käes). Tere hommikust Dorakene!

Dora. Onu Wares! See on ilus - sa tuled siis ometi!

Wares. Raske südamega, laps - aga mis ma pean tegema! Tere, advokadi härra!

Kikas. Härra Wares...

Wares. Olete teie ka täna meie armsate sõprade juures lõunalaual?

Kikas. Esiotsa weel mitte...

Dora. Täna on nimelt minu wanemate pulmapäew.

Kikas. Tõesti? See on ju suurepäraline!

Wares. Saab väga pidulik olema. Ma tellisin salaja ühe kwartetti ja kui me lauda istume - siis puhuvad nad pulmamarssi!

Dora. Küll papa ja mama rõõmustawad!

Wares. Loodetawasti! Pulmapäew! Ilus päew!

Dora. Ja kakskümnes kaheksäs juba, onu!

Wares. Noh, seda pean mina ju teadma, ma olen nad ju kõik ühes pühitsenud!

Dora. Ja seekord ei tahtnud sa sugugi tulla...

Wares. Ma ei tahtnud ka ennemalt - aga sinu ema sai minust alati jagu! Ainult pulmas eneses - sääl ma ei olnud - siis ei läinud see tal korda!

Kikas. Niikaua tunnete teie juba härra ja proua Kallakut?

Wares. Muidugi! Me tulime ju omal ajal koos linna - tema ja mina - üsna noored inimesed - elasime ühes ja sellesamas korteris, ja üle uulitsa teisel pool - -

Dora. Elas minu ema...ta on mulle seda saagedasti jutustanud...

Wares. Ja kui me hommiku wara aknast välja waatasime, oli meie esimene pilk sinna üle, ilusa preili poole...noh, ja nõnda see õnnetus tuligi!

Kikas. Mis siis? Et härra Kallak oma abikaasa ära kosis - seda nimetate teie õnnetuseks?

Wares. Ei...aga seda, et mina teda kosida ei saanud! Meie armastasime teda ju mõlemad nii väga! Ja, ja laps - ei oleks palju puudunudgi ja minust oleks sinu isa saanud.

Dora (teda silitades). Nüüd oled sa aga minu hää onu!

Wares. Na ja...see on ikka ka midagi! Mul on käsi karwa päält nii käinud, nagu õnnetul rüütlil - ainult et mina sellest õnnelikult üle sain! Kerge ei olnud see mitte - seda wõite juba uskuda.

Dora. Aga see on sinust ilus, et sa mamma pääle mitte wiha ei pidanud ja kõigest hoolimata temale hääks sõbraks oled jäänud.

Wares. Ja, mis ma siis pidin tegema - muidu ei oleks mul ju temast midagi olnud. Ma ei saanud oma jumaldatud inglit mitte õnnelikuks teha - siis olen ma rahul, et ma sääl juures wõin olla, kui üks teine teda õnnelikuks teeb! - Ma annan järele, see on küll teise järgu lõbu - aga kui see teisiti olla ei wõi - siis pean ma sellega leppima! Aga seda nõuu annan ma teile, noormees: hoolitsege

aegsasti selle eest, et teil käsi ka nõnda ei käi nagu minul, ja kui teile kord üks neiukene armastab - ärge kaua kõhelege - ärge kaua oodake, kuni keegi teine ta teil nina eest ära näpsab: haarake oma armsama pää kättewahela ja suruge talle tubli musu huultele!

Kikas. Ja teie usute, et ma seda tõesti tege-
ma pean?

Wares. Iseenesest mõista!

Kikas. Noh, preili Dora, siis wabandage!

(Musu)

Wares (kohkunult wahela astudes). Lubage...
mis te siis teete?

Kikas. Käin teie nõuu järele!

Wares. Aga see ei pea ometi kohe sündima. Mis
see siis peab tähendama?

Kikas. See peab tähendama et ma seda väikest
preilit kõigest südamest armastan - ja
ma usun, et tema nüüd mind ka natuke armas-
tab...eks ole tõsi, preili Dora?

Dora. Ma usun ka.

Wares. Ja, teab sinu isa siis juba seda?

Kikas. Siisamaani weel mitte. (Suudleb teda
uesti).

Wares (astub jälle wahela). Ja sääl annate
teie tüdrukule kohe musu?

Kikas. Ma ei oleks ju seda ka ialgi julgenud,
kui teie mulle nii tungiwalt nouu ei oleks
annut!

Wares. See on ilus lugu! Kui sinu isa seda
kuulda saab...

Kikas. Olge mureta, härra Wares - wael täna
palun ma härra Kallaku käest Dora kätt.

Wares. Seda paluksin ma ka nüüd wäga! Ja
kindlasti leiate teie teda täna iseäranis
hääs tujus. Oma pulmapäewal!

Kikas. Muidugi - siis on ta tingimata kõige
roosilisemas tujus.

Kallak (näitelawa taga wäga waljusti). Pa-
gan wotku - see on enam kui liig!

Dora. Sää! ta on!

Kikas. Noh, liiga roosiline ei näi ta tuju küll just olewat!

4. etteaste.

Dora. Kikas. Wares. Kallak. Pauline.

Kallak (äritatult keskelt). Uskmata! Täiesti uskmata! Kena kord meil majas!

Pauline (Kallaku järel, keskelt, äritatult).

Palun wäga - meie majas on kõik kõige paremas korras! Selle eest hoolitsen minna kui perenaene!

Kallak. Kui niisugune tähtis asi ära kaob - seda nimetad sina kõige paremaks korras?

Pauline. Jumal, kes teab, kuhu sa selle paberilehe panid!

Kallak. Ma ei ole ometi pääst lage! Oma woodi kõrwale laua pääle panin ma ta - Ja sää! teda enam ei ole!

Pauline. Noh, siis on ta küll kugil mujal.

Kallak. Aga kus? Paberikorwis wõi prügi-kastis - sää!t leitakse meie juures lõpuks kõik!

Pauline. Niisugused etteheited - see on tõesti kuulmata!

Kallak. Nüüd nutab ta weel! Lihtsalt hulluks wõib minna!

Wares (aralt). Armas sõber -

Kallak (ägedalt pääle kätatades). Mis sa tahad?

Wares. Ma tahtsin ainult oma südamlikumad õnnesõwi awaldada - tänaseks rõõmupäewaks - sulle ja sinu armsale abikaasale! (Annab lilled Paulinele).

Kallak (wähe kohmetult). Ah so - - ma tänan.

Kikas (kes siamaani tagapool oli seisnud).

Härra Kallak, lubage ka mulle - -

Kallak. Ärge ometi wigurdage - - see on ju oieti ainult perekonnapiidu - ja te nägite, meie tahtsime teda praegu õige lõbusasti pühitsema hakata!

Pauline. Jumal teab!

Kallak (Paulinele). Noh, siis ole jälle häa, eit, sa tead ju - ma ei mõtle seda nii pahasti!

Pauline (nurisedes). Ja - esite kisub ta mul pää otsast ära - ja siis paneb jälle ot-
sa -

Kallak. Na, na, niisuguse pääga ei wõi ju muud teha! Eks ole, Wares?

Wares. Ja, seda pean ma ütleva, kuidas te täna jälle väljanäete! Ja kuidas aeg jälle teist mööda on läinud - just niiwiisi nägite te seekord wälja, kahekümne kaheksa aasta eest.

Kallak. See ei ole õige, sest siis oleksin ma sind waewalt kosinud!

Pauline. Sa oled ja jääd jämedaks inimeseks!

Kallak (naerdes). Pead juba niiwiisi minuga läbi saama - aga näed sa - kui ilusasti wõiksin ma praegu adwokadi härraga asja üle läbi rääkida - kui teie mitte seda neetud paberit ära ei oleks kaotanud!

Dora. Mis sa siis õieti otsid, papa?

Kallak. Ühte kohtu kutsesedelit. - Aga nüüd too õige kõige päält pudel weini - me peame ometi selle "rõõmupäewa" auks kokku lööma!

Dora. Kohe, papa! (Pahem.p.ära).

Kallak. Ja kui teie, adwokadi härra, mulle paar minutit tahate kinki - Ma kirjutasin teile ometi eila juba - kui ma teile need aktid saatsin - et mulle üht eestkostmise ametit kaela tahetakse ajada! Selleks on kohus ühe tähtpäewa määranud, aga millal see õieti on, seda ei saa ma kahjuks teile ütelda, sest et minu abikaasa nii lahke oli ja kutseselehe ära kaotas.

Pauline. Hakkad sa juba jälle pääle?

Kallak. Na - me ei hakka selle üle edasi riidlema - aga see on tõesti lohakas!

Kikas. Mis? Sellest kutseselest kõnelete teie?

Aga ausatud härra Kallak - see oli ju nende aktide wahel, mis te eila mulle saatsite! (Tõmbab ühe kutselehe taskust välja).

Kallak (wenitades). Soo?

Pauline (woidurõomsalt). Noh - armas Anton - mis sa nüüd ütled?

Kallak. Ma oleksin selle pääle wandunud, et ma ta sinna laua pääle - -

Pauline (teda järel tehes). Na - me ei hakka selle üle edasi riidlema - aga see on tõesti lohakus!

Kallak. No ja - nüüd oled sa pääl wee! Seda lugu saan ma weel tihti kuulda.

Pauline. Selle pääle wõid sa kindel olla!

Kikas. Tähtpäewa pärast ei ole teil päalegi sugugi waja mures olla - see on alles homme.

Kallak. Ütelge õige - pean ma siis üleüldse sinna minema? Mul ei ole kõigewahematgi lusti, puruwõoraste inimestega tegemist teha, kes mulle midagi korda ei lähe.

Pauline (nõuuandes). Aga see on ju inimese kohus, oma ligemist -

Kallak. On ju ometi ka teisi inimesi ilmas. Mispärast pean siis just mina see olema... (Lugedes). "Awaldatud soowi pääle olete teie surnud tislere-meistri Supsi laste eestkostjaks nimetatud... Kuu uulitsas"... Mis koht see õige on. Ei tule meeldegi!

Pauline. Tee seda mulle meelehääks - ma aitan sind sääl juures. Sa tead ju, kuidas ma lapsi armastan!

Kallak. Ma olin nii tähelepanelik ja kindel sulle ühe!

Pauline. Aga Dora on juba täiskaswanud ja kes teab, kui pea ta meilt lahkub!

Kikas. Muidugi - see wõib wäga ruttu juhtuda.

Pauline. Siis oleks see ometi mulle nii lõbusaks ajawiiteks...

Kallak. Aga mulle mitte! Kõige lihtsam on, ma ei lähe tähtpäewal üleüldse mitte sinna. (Adwokadile). Ma ei pea ometi mine-ma?

Kikas. Ei!

Kallak. Noh, näed!

Kikas. Aga teid trahwitakse! See maksab sada rubla.

Kallak. Sada rubla - ? Ilus! Siis olen ma vähemalt korraga jäädawalt sellest asjast lahti!

Kikas. Hoidku - siis määratakse uus tähtpäew.

Pauline. Näed!

Kallak. Siis ei lähe ma ka jälle mitte!

Kikas. Siis maksab see jälle sada rubla.

Wares. Kindlad hinnad.

Kikas. Ja järgmise tähtpäewa korral kaks-sada rubla.

Kallak. Hää küll - siis lähen ma kohe sinna! Targem annab järele.

Pauline. Sa wõtad siis eestkostja ameti wastu?

Kallak. See on jälle teine asi! Selleks ei wõi mind ometi sundida?

Kikas. Iga kodanik on kohustatud niisugust ametit wastu wõtma, kui kohus ettepaneku pääle teda selleks määrab. On ju küll ka seaduslisi põhjusi, mis teda sellest wabastawad...

Kallak. No waata!... Missugused põhjused need on?

Kikas. Kuuskümmend aastat wana - seda te ei ole - Terwe olete te ka?

Kallak. Kuidas?

Kikas. Seadus arwab - - (Otsaesise pääle tähendades).

Kallak. Ah so - - ja muidugi - ma usun

wähemalt!

Kikas. On teil rohkem kui neli alaealist last?

Kallak. Rohkem kui neli? Ma leian, riik nõuab oma kodanikkude käest natuke ne palju.

Kikas. Wõi elate te awalikult kõlwatumat elu?

Kallak(nähtawalt ehmatades). Kuidas nii? Kuidas te selle küsimuse pääle tulete?

Kikas. Wabandage, härra Kallak - mitte mina ei küsi, seadus küsib!

Kallak. See on seaduse poolt täiesti üleaarune! Ma ei ela mitte kõlwatumat elu, adwokadi härra. Ja kui ma seda teeksin - ei teeks ma seda mitte awalikult. (Paulinele). Nii tähelepanelik oleksin ma igatahes.

5. etteaste.

Endised. Dora.

Dora (pahemaltpoolt, ukse juurde jäänud). So - eine on laual! Kui siis härrad soowiwad - -?

Kikas. Ma olen enda meelost täiesti nagu sissetungija kontwôoras.

Pauline. Aga hoidku. (Dorale). Sa kat sid ometi ka adwokadi härra jaoks?

Dora. No seda ma ometi ei uneta. (Kikka ja Paulinega pahemale poole ära).

Kallak. Wastik inimene, see adwokat!

Wares. Noh, seda mina küll ei leia...

Kallak. Niisugune ninakas - kas mina kõlwatumat elu elan! - Sarnast asja küsida! Minu naise juuresolekul!...

Wares. See tunneb ju sind: see teab et sa kõlwatumat elu ei ela.

Kallak. Muidugi - see tähendab - ma usun vähemalt.

Wares. Sina usud? Sarnase asja üle peab

ometi harilikult selgus olema!

Kallak. On ka...aga mulle juhtus üks lugu -
üks lugu -

Wares. Sina oled aga täna närwiline -

Kallak. On see mõni ime? Kui niisugune hirm
nahas on!

Wares. No noh, mis sul siis õieti on?

Kallak. Mõttele ometi, üleela õhtu tulen ma
väga rõõmsas tujus Müllerite poolt sünni-
päewalt - läbi pikendatud Aia uulitsa.
Oli juba kaunis hilja, pea pool üksteist-
kümme, sääl korraga tunnen ma kuidas
mulle midagi kaenla alla tükib - ma krap-
san sellest kinni ja saan naesterahwa kää-
pihku.

Wares. Naesterahwa - - ?

Kallak. Imearmsa naesterahwa käekese!

Wares. Noh, selle üle ei ole ometi waja
nonda ehmatada!

Kallak. Ma waatan üles ja näen üht ilusat
näokest, üht kaunist kuju - ja kartlik
hää! hüüab mulle: palun, minu härra,
kaitske mind! Väikest oliwad nimelt kaks
pääletungiwat isikut tagaajanud. Inne
kui ma aga midagi tema hääks teha sain,
oliwad need mõlemad kadunud! Aga minu
tundmata iludus oli ikka weel hirmul -
mina julgustasin teda ja meie sattusime
lobisema - ta oli üliarmas - täis nalja-
kaid mõtteid - ja niisugune waimustaw
naer! Sadas just parajasti wihma - ühe
käega hoidis ta warju, teiseaga oma klei-
ti - ja kaenla all oli tal kaks väikest
pakikest.

Wares. Rohkem ühekorruga teha ei saa.

Kallak. Ma palusin teda niikaua, kuini ta
mulle luba andis oma pakkisid kanda - ja
siis palusin ma koguni weel temaga järg-
misel päewal kokku saada!

Wares. Sina? - Naesemees!

Kallak (kaeblikult). Ma ütlesin ennast ju

poismehe olewat!

Wares. Aga Anton - Anton -

Kallak. Ma tean ju - - see ei olnud minust oige - - aga sünnipäew - wein - isegi musu tahtsin ma temale anda! Just sel-samal silmapilgul kerkib üks must kogu meie ees nähtawale ja asub just meie et-te seisma. Ta karjub: Hedwig! Väikene ehmatab ja karjatab: Ferdinand! Mina eh-matan ka, aga ei karju mitte. Ettewaat-likult hoian ma enesel wihmawarju näo ees, et ta mind ei näeks. Sää! mõirgab see inimene: No, oota poiss - Sind tahan ma kord lähemalt waadata! Sää! juures keerab ta kuue kässed üles, teeb paar liigutust, mida ühelgi tingimisel wales-ti mõista ei wõinud ja tormab mulle kal-lale! Õnneks sõidab just tühi woorimees parajasti mööda... elust hoolimata kar-gan ma sõidu päält troskasse -

Wares. Kas ta siis sulle järele ei kara-nud?...

Kallak. Tä tahtis küll, aga väikene hoidis teda kuue sabast kinni. Ma kuulsin te-da weel enese taga sõimawat ja karjuwat. Wõid arwata, kuidas inimesed, kes mind nägiwad, naersiwad. Ma käskisin woori-meest ruttu koju sõita. - Just meie ma-ja ukse ees - näen ma korraga omaks eh-matuseks, et mul need kaks pakikest ik-ka weel kuuenööbi kiljes kõlguwad.

Wares. Mis sa siis nedega tegid?

Kallak. Ma jätsin nad woorimehe wankrisse.

Wares. Wäga kawal!

Kallak. Täna hommiku - kõlistatakse! Üks woorimees tahab minuga rääkida. See lontrus toob mulle need kaks pakikest tagasi ja mina pean talle selle eest weel jootraha andma. Päris õnn, et mu naene midagi ei märganud.

Wares. Ja kus sul need pakid siis praegu on?

Kallak. Siia oma kirjutuslaua laekasse peitsin nad ära. Ma ütlen sulle - mul on tundmus, nagu oleks mul sääl paar dünamidi pommi - iga silmapilk wõiwad nad plahwatada. Mis sa arwad - kui ma need pakid lihtsalt jökke wiskan - ehk kuhugi salaja maha matan?

Wares. See oleks ju wõõra waranduse raiskamine!

Kallak. Ma ütlen ju - mulle tuleb wiimaks weel politsei kaela! Ma näen ennast ju - ba süüpingis istumas - röövimise pärast!

Wares. Rahusta ennast. Mis sääl siis õieti sees on - nendes pakikestes - ?

Kallak. Ei tea mina, ei ole waadanud.

Wares. Sa pead aga - wahest leiame säält mone pääsemisete.

Kallak (kirjutuselaua laekat awades). Kui sa arwad - - aga kui minu naene meile pääle tuleb -

Wares. (Pahemale poole kuulatades). See ajab sääl sees adwokadiga elawalt juttu...

Kallak. Ma julgen waewalt neid asju puudutada - (Paneb kaks wäikest pakikest, ühe punase paelaga köidetud pikerguse kastikese, ja teise paberi sisse mässitud etui laua laua laekast wäikese laua pääle).

Wares. Näita õige siia. (Kastikest wõttes). Saksa teater!

Kallak. Kuidas nii?

Wares. Sääl kaane pääl seisab: Saksa teater.

Kallak. Imelik! Mis sääl kastikese sees peaks olema... (Arutab paela lahti ja awab kasti).

Wares. Olen ka uudishimulik!

Kallak (tõstab ettewaatlilikult kaane üles). Mis see siis on?

Wares (wõtub kastist ihukarwa roosa siidi triko, imestades). Mul ei ole aimugi,

mis see kujutama peab.

Kallak. Mulle paistab, see on triko.

Wares. Triko?

Kallak. Jah, nagu neid tantsijad näitelawal kannavad.

Wares. Jäta järele! Laotame ta lahti!

6. etteaste.

Kallak. Wares. Pauline.

Pauline (pahemalt poolt). Ma waatan ise korra järele!

Kallak (ehmatades). Minu naene! (Hoiab kasti selja taga, seljaga publikumi poole).

Wares. Koigewägewam! (Peidab triko selja taha, seljaga publikumi poole).

Pauline (waheaja järele, imestades). Mis teil siis on?

Kallak. Ei midagi, Liineke!

Wares (kohmetult). Mitte midagi!

Pauline. Te olete ju nii kokkunud!

Wares. Aga mitte põrmugi!

Kallak. Kuidas ma siis peaksin kokkuma, kui sina tuppä tuled!

Wares. See oleks alles ilus! (Ta on sohvale ligenenud ja topib triko ruttu seljatõe ja iste wahele).

Pauline. Mis imelikka liigutusi teie siis teete?

Wares (segaselt). Oh teate - mul kukkus nimelt ennist üka raha sinna wahele.

Pauline. Siis laske parem mind otsida... ma oskan seda paremini!

Wares. Jumala pärast mitte!... Ta ongi mul juba käes - - säääl ta on.

Kallak (on pianinole ligenenud, awab päälmise kaane, wiskab kasti ruttu sinna sisse ja lööb kaane kuuldawalt kinni).

Pauline (kõkudes). Mis sina säääl klaweri juures teed?

Kallak. Ah jumal, ma tahtsin ainult - - tead sa, kaas oli lahti ja ma panin ta siis - -

Pauline. Teie olete nii imelikud... (teist pakikest laual nähes). Mis pakk see siis on?

Kallak (hirmuga). Halastaja taewas!

Wares. See on Antoni oma!

Pauline. Sinu?

Kallak. Jah - see tähendab - ma usun -

Pauline. Mis see siis on?

Wares (ruttu). See peab ootamata kingitus olema!

Kallak. Ja - muidugi -

Pauline (rõõmsalt). Nüüd ma mõistan... Kingitus minule! Täna seks päewaks! See on sinu poolt väga kena!

Kallak. Aga ma palun sind - see on ju isenesest mõistetaw - õieti pidid sa selle hiljemini kätte saama - alles täna õhtu - (Tahab pakikest tema käest ära wõtta).

Pauline. Ei - nüüd ma enam käest ära ei anna! (Paberit ära wõttes). Ma olen liiga uudishimulik, et näha saada, mis sa mulle oled kinkinud!

Kallak. Mina ka!

Pauline. See on ju karbikene ehteasja jaoks!

Kallak. Kõigewägewam!

Pauline. Anton, ega sa ometi liiga suuri kulusid ei teinud?

Kallak. Hoidku, ainult väikene asjakene...

Pauline (on etui awanud). Seda nimetad sa väikseks asjakeseks? See on ju ime tore rinnanõel diimantidega!

Kallak. Mis sa ütled!

Pauline (imestades). Ja - kas sa siis seda ei teadnud?

Kallak (ruttu). Aga muidugi - ma imestan ainult, et sa kohe nii esimese pilguga -

Pauline. Ja need suured smaragdid...

Kallak. Ka weel!

Pauline. Aga armas mees - see nõel pidi küll terwe waranduse maksma.

Kallak. Ah - ei olnud nii paha - ma sain ta odawalt.

Wares. Ja - juhtumise kombel ostetud.

Pauline. Igatahes oli see sinust väga armas, Artõn - ma tänan sind. (Musu).

Kallak. Aga ma palun sind - see sündis ju häämeelega -

Pauline. Awalikult ütelda - ma soowin enesele juba ammu niisugust ehet, aga kartsin ainult suurt rahakulu - aga nüüd, kus see nõel mul käes - nüüd ei anna ma teada enam tagasi!

Wares (ehmatades). Ah sa armas jumal!

Pauline. Mispärast teie siis ohkate?

Wares. Aga ei - ma ei ohkanud ju sugugi -

Pauline (Kallakule). Ja tead sa, mis ma nüüd teen? Nüüd lähen oma sõbra, proua Solli poole, ja näitan talle seda ehet - - - tema tunneb kiwa.

Kallak. Aga Liinakene - see ei pea ometi kohe sündima!

Pauline. Ma wõtan woorimehe - ta ei ela ju ka mitte kaugel - pikendatud Aia uulitsas.

Kallak (kohkudes). Aia uulitsas?

Pauline. Nüüd kohkud sa jälle!

Kallak. Mis sul meelde ei tule? Mispärast peaksin ma siis kohkuma? Sõida päälegi oma sõbra poole - - -

Pauline. See teeb alles silmad! Ja Dora - Dora, waata ometi! Ah, kuidas ma rõõmustan. (Pahem.p.ära).

Kallak (pahemale poole tooli pääle langedes). Noh, ma tänan! See nali wõib mull koledat raha maksta.

Wares (langeb paremale poole tooli pääle). Tuline onn weel, et ta trikot ei leidnud, sest seda oleksid sa waewalt talle kinkida wõinud.

Kallak. Kuhu sa selle panid?

Wares. Sohwa wahele pistsin!

Kallak. Selle tahan ma kohe - (läheb sohwa juurde, tahab trikot wõtta).

Pauline (kübar pääs, pahemalt poolt tulles)
 Armas Anton!

Kallak. Taewa jumal! (Topib triko ruttu jälle sohwa waele, üks otsake jääb wälja).

Pauline. Nüüd kaotasid küll sina wist raha ära?

Kallak. Aga ei - mul kukkus esiti ainult sigarituhka sohwa pääle (nagu pühiks seda ära) - pühine kohe ära. (Püüab asjata triko serwakest ära peita).

Pauline. Mis ma sulle ütelda tahtsin - ma lähen ju nüüd ära - ja säääl sees istub Dora päris üksi adwokadiga.

Wares. Ega see talle wastumeelt ei wõi olla, sellele adwokadile.

Pauline. Aga see ei kõlba mitte. Ja ma ei mõista sugugi, nad mõlemad oliwad ennist nii kohmetud, kui ma tупpa astusin. Ma usun, säääl on midagi arenemas!

Kallak. Meil on ometi oma tütrega teistsugused plaanid.

Pauline. Just sellepärast. Mine ometi kohe sisse!

Kallak. Just praegusel silmapilgul (pilk sohwa pääle) - on mul midagi väga hädalist oimendada. (Waresele). Aga sina wõiksid nii hää olla.

Wares. Mina?

Kallak. Ma tulen kohe järele. Hoolitse selle eest, et nende mõlemate wahel vähematki lähenemist ei tule!

Wares. Kuidas ma seda pean tegema... (Awab pahemal pool ukse, waatab sisse ja kohkub tagasi). Ah sa armas jumal!

Kallak. Mis sul siis on?

Wares (kohkude). Ma põrkasin natuke wastu ust! (Sisseminnes). No, see wõib ilusaks minna! (Ara pahemale poole).

Pauline. Üks hää inimene see härra Wares.
(Istub sohva kõrwale tooli pääle).

Kallak. Ja sellejuures istub ta just sohva kõrwale. Kui ta seda äraneeetud trikot näeb - (Läheb sohva taha, püüab üle seljatoe triko serba ära toppida).

Pauline. Kuidas ta röömustas, et sa mulle selle rinnanõela kinkisid!

Kallak. So?... Seda ei märganud ma sugugi.

Pauline (tema paremat kätt hoides). Aga tead sa, Anton - sa oled kord jälle tõesti kergemeelne olnud.

Kallak (jätkab oma mängu pahema käega edasi).
No ja, pisut mõtlemata see ehk oli - aga waata - kui ma seda ehel nägin, ütlesin ma kohe enesele: selle pead sa saama!
(Tõukab sõna "selle" juures ägedalt triko serba).

Pauline. Nüüd pead sa aga nägeme, missugune mõistlik naene sul on. Selle kulu teeme jälle tasa - saame oma suwereisi odawamalt sisseseadma.

Kallak. Hääküll. Katsume siis odawamalt. Asjad kokku - maale - ja - walmis! (Sõna "walmis" juures mäng nagu enne; wiimaks läheb tal korda trikot ärapeita).

Pauline (ülestõustes). Oled sina aga täna elaw - -

Kallak. Wabanda - ma olen ainult natuke närwiline. Mis mul ka kõik pääs ei keerle - meie pulmapäew - kõik need mälestused, siis see lugu Doraga - ja see eestkostja amet -

Pauline. Sa wõtad siis selle ameti wastu? Ma palun sind - minule meelehääks!

Kallak. Sa saad näha, meile tuleb sellest ainult tüli ja pahandust.

Pauline. Ma wotan kõik oma kanda. Palun - tee mulle seda meelehääd! Ma ei jäta jälle.

Kallak. Noh, kui sa tingimata tahad - -
ma ei tee seda küll häameelega, aga ma ei

tahaks just täna sulle sulle midagi keelata. - Nii siis - minugipärast.

Pauline. See on sinust armas.

7. etteaste.

Kallak. Pauline. Roosi. (Siis) Parusk.

Roosi (keskelt). Härra Kallak - üks mees on väljas - Parusk on ta nimi.

Kallak. Parusk? Ei tunne.

Roosi. Wäga peenike ta just välja ei näe - aga ta ütleb, ta pidawat teiega rääkima - eestkostmise pärast!

Pauline. Siis laske ta aga sisseastuda!

Roosi. Ilus! (Keskelt ära).

Kallak. Näed sa, nüüd läheb see lugu juba lahti! Aga sa saad näha, kui ruttu ma selle ära õiendan - wiie minutiga on see mees väljas.

Parusk (keskelt, töölise kuju pühapäewa riides). Mul on auu! Wabandage härra Kallak, kui ma enesele luba wõtsin teid eksitada, aga ma tulen Supsi perekonna asjade pärast.

Pauline. Waene proua Sups on wist küll mures, kas minu mees eestkostja ameti wastu wõtab?

Parusk. Esiteks seda ja...

Pauline. Ütelge aga temale - minu mees wõtab selle ameti wastu. Mina wiisin ta niikaugele!

Parusk. Jah? See on teist ilus - ja te saate näha - Teil saab sellest ka - nõnda ütelda - oma jagu rõõmu olema! Need on ju nii armsad, südamlikud inimesed, need Supsi omad, nad on - nõnda ütelda - wäga wiisakad inimesed!

Pauline. Seda ma loodan! (Kallakule). Ole ometi tema wastu natukene lahke! Poole tunni pärast olen ma jälle tagasi. Ma sõidan ainult ruttu Sollide poole...

Kallak. Peab see siis kohe sündima?

Pauline. Ma ei saa enne rahu! Ma pean temale seda nõela näitama - sa peaksid nägema -

- ta läheb kadeduse pärast lõhki! (Keskelt ära).
- Kallak. Selle lõbu peab ta enesele muidugi kohe muretsema!
- Parusk. Siis ma luban enesele - -
- Kallak. Awalikult ütelda, härra - -
- Parusk. Parusk - Juhan Parusk!
- Kallak. Noh siis, härra Juhan Parusk - mul on täna just väga palju tegemist -
- Parusk. See ei tee midagi. - Ma palun, ainult wiis minutit!
- Kallak. Ja siis ei saa ma ka teiega nende asjade üle õieti midagi rääkida. Mul ei ole veel aga jätkunud teadeid koguda!
- Parusk. Just sellepärast ma tulin! Kui te lubate, siis tahan ma teid natuke - - nõnda ütelda - tutvustada.
- Kallak. Noh siis - jumala nimel! Siis tutvustage mind. (Istub ja juhatab Paruski-le tooli).
- Parusk (istub). Täna väga! Niisiis, nagu te mind siin näete, olen mina Supside wana sõber. Proua Sups oli -
- Kallak. Kuidas oli? Kas see proua siis enam ei ela?
- Parusk. Oh! See on juba ammu -
- Kallak. Mis? Surnud?
- Parusk. Jah! Ta on, nõnda ütelda, siit ilmast lahkunud. Ja ema - !
- Kallak. Aga teie kõnelete ju ikka ühest proua Supsist?
- Parusk. No jah! See on jälle see teine! See on tädi!
- Kallk. Ah so! Ja lapsed on nüüd tädi juures?
- Parusk. Ümberpööratud - tädi on laste juures.
- Kallak. Ilus! Edasi!
- Parusk. Proua Sups oli -
- Kallak. Tädi?
- Parusk. Ei - ema! Kui ma alles laps olin, siis elasin ma temaga ühe koridori pääl. Nimelt nõnda - minu isa ja tema isa - -

Kallak (ahastades). Jumala pärast, on see siis tarvilik, et ma seda kõike tean?

Parusk. No ja, tarvilik see just ei ole - aga hää saab see teile olema! Ma pean teile ometi esiteks terve olukorra - nõnda ütelda - klaariks tegema! Endised eestkostjad, kes meil siinamaani on olnud, need oliwad mulle ikka selle eest väga tänulikud - -

Kallak. Endised eestkostjad? Oliwad teil siis juba mõned?

Parusk. Aga muidugi! Kaks tükki on neid juba olnud! Teate - see on nimelt tähelepäemise väärt! Kui keegi Supsi laste - nõnda ütelda - eestkostjaks nimetatakse - siis võite selle pääle wanduda, kuue kuu pärast on ta surnud!

Kallak. Oige armsad tulewikulootused!

Parusk. Ja need oliwad nii hääd ja armsad inimesed! Aga mina ütlesin alati proua Supsile -

Kallak. Emale?

Parusk. Aga ei! Tädile! Proua Sups, ütlesin mina, pange tähele, kui me korõ ühe eestkostja saame, kes kuhugi ei kõlba - selle jätame omale. Ja nüüd anti meile teada, et teid meie eestkostjaks on nimetatud.

Kallak. Lubage - kui mina teile selle ameti jaoks küllalt kohane ei paista, siis muretsege lahkesti selle eest, et keegi teine selleks määratakse. Mina ennast sinna ei topi!

Parusk. Ah! See on tore! - Härra Kallak - Teid me enam lahti ei lase! Ma olen teie üle teateid kogunud ja mina ise olen teid selleks soowitanud!

Kallak. Ah siis teile wõlgnen ma selle auu eest tänu? See oli ju väga lahke teie poolt!

Parusk. Teie pärast olen ma mureta! Küll te

juba seda teete!

Kallak. Noh nii väga palju säääl küll loode-
tawasti teha ei ole.

Parusk. Jumal hoitku - Ja siis - mina ai-
tan ju teid. Teil ei ole mitte midagi
teha.

Kallak. No jumalale tänu!

Parusk. Esiteks on waja et te Äрни käsile
wõtate.

Kallak. Keda ma pean käsile wõtma?

Parusk. Äрни! - See on kõige noorem, kõige
wäiksem! See peab ometi kord ka midagi
õppima hakkama. Ja kui te siis Willile -
sellele suuremale teise koha olete leid-
nud - mis meile meeldib - siis on teil
ainult tarwis Hedwigi meheleminemise as-
jad joonde ajada. See on kõik!

Kallak. Alustuseks oleks sellest ju ka
küllalt.

Parusk. Muidugi peate te alustuses proua
Supside - nõnda ütelda - toeks olema -

Kallak. Kuidas nii?

Parusk. No ja, ma arwan äris - ja kui te
majaperemehele selgeks teete, et üles-
ütlemise tagasi peab wõtma - sest mui-
du peaksite te ju uue korteri otsima -
siis jääb ainult weel järele, et te wahe-
tewahel adwokadiga natuke nõu peate sel-
le hulga protsesside pärast, mis wa õn-
nis Sups pooleli jättis. Muud ei ole teil
midagi teha.

Kallak. No olge nii hää, see on ju maailma
hulk! Sedawiisi wõin ma nüüd sest pääle
ainult Supsi perekonna jaoks elada. Ei
tule mulle meeldegi, kõige nende lollus-
tega tegemist teha!

Parusk. Lubage, härra Kallak, seda peate
teie aga - ! (Wäikest raamatut taskust
wõttes). Siin on mul seaduseraamat - säääl
on muude seas paragrahwid eestkostja ame-
ti kohta sees!

Kallak. Aga teie ütlesite ennist, et te mind aidata tahate. Milles seisab siis teie abi?

Parusk. See seisab selles, et järele wälwan, kas te ka kõik just nõnda teete, nagu seaduseraamatus seisab. Mina olen peaaegu - nõnda ütelda - wastu-eestkostja! Ja mina wõin wäga wastu olla. Kui midagi ei klapi - kohe kaebtusega kohutusse.

Kallak. Sellest wõib ju määratu lõbu saada! Kas te siis nende endiste eestkostjatega ka alati nõnda tegite?

Parusk. Aga muidugi! - Noh - alustuses oli ka meie wahel palju pahandust, see on tõsi, aga wiimaks olime kõige paremad sõbrad. Kahju, et nad mõlemad just sell ajal sapipalawiku kätte ära suriwad.

Kallak. Pagan wõtku - mispärast te siis ise eestkostjaks ei hakkanud?

Parusk. Selle eest ma juba hoian! Kes peaks siis wastu-eestkostja olema? Nii õiglaselt nagu mina, ei tee seda keegi teine.

Kallak. Ilus, härra Parusk! Ütelge Supsile - ma tulen kord lähemal ajal sinna!

Parusk. Lähemal ajal? - Ah, see on tore! - Ei, see ei lähe - härra Kallak. Need asjad peab kohe äraõiendama. Ärni peab kooli...

Kallak. Siis saatke ta sinna.

Parusk. No ja, aga kuhu? Kas gimnasi wõi kaubandusekooli...

Kallak. Kui ma juba selle jõmpsika eest hoolitsema pean - siis peab ta vähemalt midagi tublit õppima! Saatke ta siis gümnasiumisse!

Parusk. Sinna ta aga ei taha!

Kallak. Noh - siis kaubandusekooli.

Parusk. Sinna ta ka ei taha!

Kallak. Kuhu ta siis tahab?

Parusk. Ta ei taha üleüldse mitte.

Kallak (wihaselts). Ta peab!

Parusk. Wäga õige! Ta peab! - Aga see on teie asi, selle jaoks olete teie eestkostja!

Kallak. Pean ma wast seda täimõrda iga päew kooli tallutama?

Parusk. Täimõrd? Palun väga, nõnda ei tohi te Arniga mitte kõneleda. See on, nõnda ütelda - peenike poiss.

Kallak. Wõi pean ma seda peenikest poissi tollaga sinna sõidutama?

Parusk. Seda mina ei tea! Kuidas te seda teete - selle jätan ma teie kui eestkostja hooleks.

Kallak. Kas mul kui eestkostjal ka mitte karistamise õigust ei ole?

Parusk. Wäga wõimalik!

Kallak. Noh, siis wõib see jõnglane rõõmutada!

Parusk. Kuulge - sääal tahaksin ma teide nõu anda - ettewaastust! Endisel eestkostjal, kui see teda kord ka peksta tahtis - ammustas ta nii kõwasti sõrme sisse, et see waene inimene nädal otsa nii paksu käega ümber käis. Kerge ei ole selle Arniga!

Kallak. Paistab mulle ka nõnda!

Parusk. Aga see ei ole weel midagi selle teise wastu - selle "jalapalli" wastu.

Kallak. Jalapall? Kes see on?

Parusk. Noh - Willi! Waadake, - see on kuni siiamani juba kolme meistri juures olnud - kõik kolm wõtsiwad ta wastu - aga kõik kolm läkkasiwad ta jälle edasi. Sellepärast nimetame teda ka jalapalliks. Kust te sellele küll koha wälja otsite - noh, sääal olen ma tõesti uudishimulik.

Kallak. Mina ka! Ja see tüdruk? Kuidas siis sellega on?

Parusk. Ja, see on teine lugu. Selle asjaga saab teil küll natukene sekeldusi olema.

Kallak. Mis, sellega ka? Kas siis see ka

niisugune wäänkael on?

Parusk. Wäänkael? Hedwig? Lubage - see on wäga kena tüdruk! Ilus - wirk! Ja oskab midagi.

Kallak. No - mis ta siis oskab?

Parusk. (teeb jalgadega balleti liigutusi).

Kallak. (aralt). Mis see on?

Parusk. Ta tantsib!

Kallak. Tantsib? Kus siis?

Parusk. Saksa teatris. Ta on balletis!

Kallak. (hirmuga). Minu hoolealune balletis! Ja sääli pean ma järele walwama!

Parusk. Hedwigi pärast roomustasin ma ju kõige rohkem, et me niisuguse mõistiiku eestkostja saame - selle tüdrukuga peate kord selget keelt kõnelema.

Kallak. Mispärast?

Parusk. Mispärast - sellepärast - ma ütlen teile, see tüdruk on päris pääst lage. Kuidas talle mehed järele jooksewad - kui palju ta kutseid saab õhtusöökidele ja mujale niisugusteks peenikesteks asjadeks - ja siis need lilled ja maiused - terwele perekonnale sai neid mogida. Arwate, et ta ühestgi neist meestest hoolib? Ainult oma peigmees on tal pääs!

Kallak. Ah, ta on juba kihlatud?

Parusk. Kahjuks! Ühe päris prostoi tiseriselliga.

Kallak. Noh, kui mees muidu tubli ja wiisakas on...

Parusk. A - see on tore! Tubli ja wiisakas? Tal ei ole ju midagi. Kui kellegil midagi ei ole, siis on on minu silmas wiisakusel lõpp.

Kallak. Aga sellest mehest wõib weel midagi saada!

Parusk. No mis siis? Tislermeister wõib temast saada!

Kallak. Noh, tüdruku isa ei olnud ju ka

midagi muud?

Parusk. Just sellepärast! Ühest tislérist perekonnas on küllalt! Ja siis on ta ju ometi peenikese kasvatuse saanud, ta on teatris ametis, hüppab säääl kõige peenemate ja wanemate daamede seas ringi. Klaverit oskab ta mängida, Prantsuse keelt räägib ta, nii et keegi inimene tast aru ei saa, ja seda kõike peaks ta selleks õppinud olema, et tislери prouaks saada?

Kallak. Peab ta siis wast mõne krahwi wõi würsti ootama?

Parusk. No miks siis mitte? See ei oleks esimene kord, et niisuke omale teatrist naese wõtab! See on ju kõige peenem!

Kallak. Need on ju hoopis pöörased waated! Härra Parusk - nende poole mind ei saa. Ma ütlen teile päris kindlasti, kui see mees tubli ja wiisakas on, kui ta seisukorra kohaselt oma naist toita jõuab ja kui ta tüdrukut tahab ja see teda - siis annan mina kui eestkostja selleks oma luba.

Parusk. Noh, säääl tohin mina küll ka sõnakese kaasa rääki.

Kallak (kindlalt). Ei, seda ei tohi te mitte, sest mina üksi olen kohtu poolt kinnitatud eestkostja. Ja säääl ei ole teil mitte midagi kaasa rääkida!

Parusk. Mis - mis - mis -? Sarnasel toonil tahate teie minuga läbi käia? Ah, see on tore!

Kallak. Kas see teile tore on wõi mitte, on mulle täiesti puru. Mul ei ole ülepää lusti teie lollustega ennast naeruwääriliseks teha lasta. Ma mõtlen, meie kaks oleme walmis - Jumalaga!

Parusk. Ah - nii! Siis on kurg meile ühe kena eestkostja majasse toonud. Noh! - Härra Kallak - teie ülespuhutud ja haawaw kärkimine ei aja mulle põrmugi auukartust pääle! Aga nüüd peate teie mind

tundma õppima! Nõnda astute teie üles minu wastu, kes wana Supsiiga juba 40 aasta eest ühe koridori pääl elas, kes tema lapsed suureks kaswatanud, kes nad peaaegu sünnitanud! Ja nüüd pean ma ühekõrraga lõuad pidama ja mitte sõnagi kaasa rääkima - seda ei ole. Kellele wõlgnete teie ülepeä selle auuameti eest tänu? Minule! Ja nüüd peate ennast niiwiisi üles! Nii-sugust - nõnda ütelda - tänamatust ei ole enne weel nähtud. Ma lähen kohe jalamaid kõrgeaulise kohtu ette ja kaeban teie pääle, te peate weel midagi näha saama! - Wana hirmutis! (Keskest ära).

Kallak (ahastades). Säääl olen ma enesele ilusa supi keetnud! See on juba liig!

8. etteaste.

Kallak. Pauline.

Pauline (paremalt poolt ärewalt). Säääl on sul õigus! See on juba liig!

Kallak. Mis sul siis juba jälle on?

Pauline. Seda küsid sa weel? Tead sa, mis proua Šoll ütles, kui ma talle seda rinnanoela näitasin? Ta neris mind wälja!

Kallak. Naeris wälja?

Pauline. Wilets järeltehtud kraam olewat see - mitte kümnet rubla ei ole see rämps wäärt!

Kallak. Mis?

Pauline. See ehe ei olnud üleüldse mitte mulle määratud.

Kallak. Kellele siis?

Pauline. Sinu kallikesele.

Kallak. Pauline, kuidas sa wõid niiwiisi ütelda?

Pauline. Sest et ma seda tean. Säääl all seisab see - karbi pääl!

Kallak (lugedes). "Minu armsale mõrsjale - tema kaheksateistkümnendaks sünnipäewaks".
(Hirmuga toolile langedes). See on ilus!

Pauline (nuttes). Koguni ära kihlanud oled sa ennast temaga!

Kallak. Aga seda ei saa ma ju sugugi! Mina olen juba uluall.

Pauline. Wististe salgasid sa mind ära.

Kallak. Ja see ei ole sugugi minu käekiri.

Pauline (ikka ärewamalt). Selle oled sa muidugi ära moonutanud! Mind sa enam ei peta. Sellepärast olid sa ka ennist nii ehmatanud, kui ma seda karpi esiti nägin. Sellepärast kogelesite ja kokutasite teie - sina ja sinu armas abimees säääl sees. Ja säääl sohwa pääl - sa päris siplesid ju kimbatuses. Kes teab, mis sa säääl minu eest ära peitsid. Aga ma tahan nüüd järele waadata. (Läheb sohwa juurde)

Kallak. Halastaja taewas!

Pauline (trikot wälja tõmmates). Mis see siis on?

Kallak (hoopis päätä). Ma ei tea mitte - Ma ei tea üleüldse enam midagi!

Pauline. Oli see wast ka minule määratud?

Kallak. Ja - ei - mul käib kõik pääs ringi!

Pauline. Nüüd sa küll wist enam ei salga, et sul armuke on?

9. etteaste.

Endised. Wares. (Siis) Kikas. (Hiljem)

Roosi.

Wares (pahemalt poolt, ärewalt). Armas sõber - armuline proua - mina ei wõi sinna midagi -

Kallak. Ah, jäta mind nüüd rahule!

Wares. Mis sul siis on?

Kallak. Minu naene - see ehe -

Wares (kes asja seisukorrast aru ei saa, Paulinele). Lks ole, see ehe on ilus?

Ma andsin talle aga ka kôwasti nõuu seda teile osta.

Pauline. So? Kas te ehk selleks ka talle nouu andsite? (Hoiab triko ülewal).

Wares. Ah, sa armas taewas!

Pauline (trikot kägarasse pigistades ja sohwa pääle wisates). Uks hulllem kui teine!

Kallak (südametäiega Waresele). Sa ajad mind weel rohken kimpu. Mis sa oieti tahad?

Wares. Ma tahtsin ainult teile ütelda - Dora ja adwokat - mina ei wõi tõesti midagi parata -

Kikas (pahemalt poolt). Ei - teie ei wõi sinna midagi parata - aga meie oleme üksteist leidnud. Härra Kallak, lubage, et ma -

Kallak. Mina ei ole praegu sarnases tujus!

Kikas (Paulinele). No siis lubage teie, armuline proua - ma pean teiega rääkima.

Pauline. Mina teiega ka! (Kindlalt). Adwokadi härra, andke lahutuse kaebtus sisse, minu ja minu mehe wahel -

Kikas. Mis?!

Kallak (ühelajal). Pauline!

Pauline. Ma lasen ennast temast lahutada! -

Wares. Aga taewa pärast - (Langeb paremale poole tooli pääle).

Pauline. Ma lasen ennast lahutada! (Wiskab ennast nuttes sohwa pääle).

Kallak. Hää siis küll, kui sa just tahad - mul ei ole midagi selle vastu! (Wiskab ennast pahemale poole tooli pääle).

Kikas. Ja mina tahtsin just praegu teilt teie tütre kätt paluda - (Langeb sohwa kõrwale tooli pääle).

Kallak. Siis olete küll paraja silmapilgu wälja walinud!

Roosi (keskelt). Söök on laual! (Näitelawa tagast kostab äkki marss).

Kallak (kuulatades). Mis see siis on?

Wares. Pulmamars, mis mina tellisin!

Kallak (weidra ahastusega). Na - see tuleb just parajal ajal!

(E e s r i e).

Teine waatus.

Elutuba Supside juures, mis osalt ka tiseri töötoaks sisse on säetud. Kaunis waesepoolne. Keskuks wiib õue pääle. Parempoolne uks päris töötuppa. Pahempoolne uks kööki. Ees paremal pool aken. Paremal akna lähidal hөөwlipink tööõuudega ja riistadega, laastudega, tarbepuu tükkidega jne. Taga paremal pool nurgas mõned lauad ja latid, seinä pääl saed. Ees pahemal pool laud mõne tooliga, keskuks kõrwal üks tool, sääl kõrwal üks kummut. Paremal pool seinä pääl linnupuur. Mõned lihtsad õliwäri pildid. Laes ripub lihtne, mitmeharuline gaasi lamp.

1. etteaste.

Puusaag. Hedwig.

Puusaag (seisab hөөwlipingi juures ja hөөweldab).

Hedwig (pahemalt poolt klaasi weega, läheb linnupuuri juurde, annab linnule wett, möödaminnes lahkest Puusaele). Tere hommikust!

Puusaag (hөөweldab edasi, meelega Hedwigi tähelpanemata jättes).

Hedwig (kõwemini). Tere hommikust!

Puusaag (nagu enne).

Hedwig (tema juurde astudes). Härra Puusaag, ma ütlesin teile tere hommikust!

Puusaag (põlgawalt). Ma kuulsin!

Hedwig. Üpsakas inimeseloom! (Pöörab ära, istub näputööd wõttes laua äärde).

Puusaag (paneб hөөwli ära, kruuwib hөөweldatawa laua wälja, sääl juures tasa enese ette wilistades).

Hedwig. Nüüd ütlege mulle õige, mis te siis õige mõtlete?

Puusaag. Mitte midagi ei mõtle ma. Mul on

muud teha kui mõelda!

Hedwig. Ei oleks aga sugugi paha! Ehk saaksite siis aru, et te häbenema peate.

Puusaag. Häbenema? Mina? Ma usun, teil oleks rohkem põhjust.

Hedwig. Kuidas nii? Mis ma siis olen teinud?

Puusaag. Seda küsite teie weel? Kus ma teid öhtul pikendatud Aia uulitsas ühe wõera härraga trehwasin.

Hedwig. Aga ma jutustasin ju teile, kuidas see tuli!

Puusaag. Ja - jutustasite küll, aga mina ei usu! Kui te mind nii rumalaks peate, siis eksite väga. See oli kindlasti üks nendest peenetest isandatest, kes teile ikka neid ilusaid kirjakesi ja kompwektsid saadavad -

Hedwig. Mis weel? Üks wanem härra - hallide juustega.

Puusaag. Need on need kõige hullemad! Päälegi ei usu ma weel sugugi, et ta nii wana oleks olnud? Ma ei näinud kahjuks teda hästi - ta lendas ju nagu õhupall woorimehe pääle! Ja et ta nii kogemata pikendatud Aia uulitsal juhtus olema - just sel ajal kui teie teatrist tulete - seda ei usu ma alles õieti mitte! Seda oli tingimata härra Parusk kokku sepi- senud.

Hedwig. Mis weel! Ülepää, kui te nii hull olete, härra Puusaag, oma halbi armukad- detusega - ja uskuda ei taha, et teie pruut auus tüdruk on - siis olge nii lahke ja tooge ta ise teatrist ära, ja pan- ge kodus klaaskupli alla ja torgake se- del külge nagu museumis "Palutakse se- da asja mitte puutada." Siis ehk jäete rahule! Terwet seda lugu ei oleks juhtu- nud, kui teie õigel ajal oma kohal olek- site olnud!

Puusaag. Selle paari minuti pärast, mis ma

hiljaks jäin, ei wõi ometi kohe môtelda, et säääl keegi teine silmapilk teile külge asub!

Hedwig. Na, see ei ole ometi suures linnas sel kella ajal kellegi imeasi!

Puusaag. Ma ei taha teid enam selle juures eksitada. Nüüdsest pääle ei tule ma ülepää enam, eila ei olnud ma ju säääl.

Hedwig. Eilä? Ah, ärge ometi wigurdage. Kas te arwate, et ma ei näinud, kuidas te kuulutuseposti taga peidus olite ja meile salaja tagast järele hiilisite?

Puusaag. Na, siis olete küll wäga eksinud! See ei olnud sugugi mina! Mina olin - (nähtawalt waletades) kuni täna hommi-kuni tantsupidul karskuse seltsis ja lõbustasin ennast wäga!

Hedwig. Ah - tantsupidul?

Puusaag. Ja, säääl oleksite näha wõinud, kuidas tüdrukud minu ümber oliwad; Kisklema läksiwad minu pärast - ja naestepolka ajal - säääl ei pääsenud ma kuhugi! Nagu hullud oliwad nad kõik!

Hedwig. Noh, seda ma usun!

2. etteaste.

Endised. Anna.

Anna (keskelt ühe naesterahwa pildiga, mille raam lahti on murdunud, kiirelt).

Härra Puusaag - härra Puusaag!

Puusaag. Mis siis wiga on?

Anna. Waadake siia, mis äpardus mulle juhtus! Rentmeistri proua libises mul tolmu pühkides näpu wahelt maha. Terwe raam mokas!

Puusaag. Waatame kohe järele, ei ole nii hull.

Anna. Noh, teie oleksite pidanud rentmeistri härrat kuulma - see kära! Nagu oleks wanamoor ise liimist lahti läinud. Tehke mulle seda meelehääd ja koputage ta jälle kokku.

Puusaag. Poole tunni pärast on ta jälle korras see rentmeistri proua!

Anna. Hää küll, siis jääb ehk armuline proua ka pisut vaiksemaks. Ma ütlen teile - see pidas mulle alles kõne - ma usun, ta kõneleb praegu weel! Ta oli nimelt juba enne minuga pahane - et ma eila õhtu oma käigult natuke hilja koju tulin! Kell kaks hommiku! Nagu see mõni aeg oleks linna kohta! Sel ajal hakkab alles lõbu pääle!

Hedwig. Kus te siis olite?

Anna. Tantsupidul Karskuse seltsis.

Hedwig (elawalt). Teie olite ka sääl? Siis pidite ju härra Puusaagi ka sääl nägema.

Anna. Härra Puusaagi? See ei olnud ju sugugi sääl.

Puusaag (temale märku andes). No muidugi olin ma sääl.

Anna. Aga seda peaksin ma teadma. Ma tantsisin ju kõik härrad läbi!

Hedwig. Kas teie siis ka tema pärast ei kisesnud nastepolka juures?

Anna (pahaks pannes). Naestepolka? Seda ei tantsitagi enam! See ei ole enam peenike! Ja kui härra Puusaag teile seda jutustas -

Puusaag (kärsitult). Na kuulge, kas ma pean seda pilti tegema wõi mitte?

Anna. Jessuke ja - ma lähen juba! Aga olge temaga hästi ettevaatlik - rentmeistri härra on selle asja pääle wäga uhke! Ta ütleb, see olla uue moodu järele maalitud! Just nagu selle proua jaoks wana mood küllalt hää ei oleks olnud! (Keskelt ära).

Hedwig. Noh, härra Puusaag, kas tahate ikka weel tõendada, et te Karskuse seltsis olite?

Puusaag. Hää küll - ma ei olnud mitte sääl! Kuulutusetulba taga seisin ma ja siis jooksin ma koju - päris uimase päaga - Teie pärast!

Hedwig. Kuna te minust enam põrmugi ei hoo-
li?

Puusaag. Seda ei ole ma ütelnud! Ma olen
teid armastanud preili Hedwig - ja armas-
tan ka praegu veel!

Hedwig. Kui see tõsi on - mispärast te siis
mind kiusate - oma pimeda ermukadedusega?

Puusaag. Pimeda? Pimedaks nimetate teie seda?
Kui ma ometi oma enese silmadega nägin,
kuidas ta teid uulitsa pääl awalikult
suudelda tahtis?

Hedwig. Ja, kas te siis usute, et ma seda
omale nii rahulikult meeldida oleksin
lasknud? Kui teie mitte kohe sinna wahe-
le ei oleks karanud!

Puusaag. Ah so - ma oleksin küll niikaua
waikselt ootama pidanud, kuni te musu
tõesti saanud oleksite? See oleks natu-
kene palju nõutud! - Preili Hedwig, ma
küsin teilt nüüd wiimast kord: kes see
härra oli?

Hedwig. Aga te olete juba kümme korda wii-
mast korda küsinud - ja ma ei tea seda
ikka mitte! Minu hingeõnnistuse juures -
ma nägin teda seekord esimest korda elus!

Puusaag. Ja siis oleks ta kohe teile musu
anda tahtnud! Nii häbemata ei ole ükski
mees!

Hedwig. So? Kas te ei ole ise mulle jutus-
tanud, kuidas te waremalt tüdrukutega
ümberkäisite?

Puusaag. No ja - mina - mina olin erand!
Aga keegi teine ei ole nii julge.

Hedwig. Ja selle härra julgus ei pea ka
niisamati jääma! Ta peab oma karistuse
saama!

Puusaag. Noh, kuidas siis?

Hedwig. Kui ma teada saan, kes ta on, siis
jutustan ma seda uuele eestkostjale -
ja see peab selle härra tublisti käsile
wõtma!

Puusaag. Wäga õige! Seda ta peab.

Hedwig. Siis ütlen ma ise weel talle paar sõbralikku sõna...

Puusaag. (Käikseid ülekeerates). Ja lõpuks tulen mina!

Hedwig. Aga kui talle siis mitte küllalt ei saa?

Puusaag. Saab! Selle pääle olge kindel! Kui mina niisugust asja õiendan, siis ei jää enam midagi soowida! (Teisel toonil). Jessuke, preili Hedwig, on see siis tõesti tõsi, et ma olen teile ülekohut teinud?

Hedwig. Aga ja!

Puusaag. Teil ei olnud tõesti mitte midagi selle pikendatud härraga Aia uulitsast - selle härraga pikendatud Aia uulitsast - tahtsin ma ütelda?

Hedwig. Aga ei. Kas te siis ikka weel ei tea, kes see ainuke on, keda ma armastan?

Puusaag. Muidugi tean - aga näete - unustan mõnikord ära!... Preili Hedwig, et ma paremini meeles peaksin, andke mulle - (suu pääle tähendades) väike suusõnaline tunnistus.

Hedwig. Palun väga - meie oleme kokkuleppinud - sarnast asja juhtub meie wahel ainult pühapäewadel!

Puusaag. Püha ja pidupäewadel, palun! Ja et tänane päew minule iseäranis pidupäew on - siis peate juba lubama.

Hedwig. Siis minugipärast - olgu!

Puusaag (suudleb teda). Aga see maitstes! Et meil see asi parajasti käsil on - andke mulle õige weel üks! Niisugust tähtsat pidupäewa peame kahekordselt pühitsema!

Hedwig (naerdes). Teie narr - teie! (Suudlewad). Aga mitte enam armukade olla!

Puusaag. Mitte ialgi! Seda wannun ma teile!

3. etteaste.

- Puusaag. Hedwig. Willi. ^{aiwbell}
- Willi (keskelt ajalehega). Hedwig - kas nägid? Sinu kuulutus on juba lehes.
- Hedwig (kohmetult tagasi tõrjudes). Ja, ja - ma tean juba! (Wotab ajalehe ruttu oma kätte).
- Puusaag. Mis kuulutus see siis on?
- Willi. Noh see, mis Hedwig eila minuga sinna saatis!
- Hedwig (pääle põrutades). Wait ole, rumal poiss! Katsu, et sa wälja saad!
- Willi (jorisedes ära).
- Puusaag (umbusklikult). Preili Hedwig - teie olete ühe kuulutuse ajalente pannud?!
- Hedwig (ajalehte taskusse pistes, segaselt) No ja - see tähendab - ma olen -
- Puusaag. Miks te ta siis ärapeitsite?
- Hedwig. Aga ma ütlen teile ju - see ei ole midagi - see ei ole mitte midagi!
- Puusaag. Kui see midagi ei ole, siis woin ju mina seda ka näha!
- Hedwig. Aga - -
- Puusaag (ärewalt). Selle taga peitub midagi!
- Hedwig. Kas te juba jälle pääle hakkate?
- Puusaag (ikka ärewamalt). Ma ei hakka sugugi pääle - ma olen - (wäga wäljusti) päris rahulik. Aga seda kuulutust tahan ma näha! Preili Hedwig, andke mulle ajaleht!
- Hedwig (pahaselt). Minugi pärast! Siin - (tähendab ühe koha pääle lehes) lugege!
- Puusaag (ärewalt lugeses). "Härrat pikendatud Aia uulitsast palutakse tungiwalt kokkusaamisele. Igatsusega - daame pikendatud Aia uulitsast". (Woidurõõmsalt ajalehte wibutades). Sää! see on - sää! see ongi!

Hedwig. Noh - mis siis on?

Puusaag. Tõendus, et mul õigus oli oma kahtlusega!

Hedwig. Aga see ei ole ju tõsi!

Puusaag. See on tõsi - mis ajalehes seisab - peab tõsi olema! Teie palute teda tungiwalt kokkusaamisele.

Hedwig. Kuidas ma siis muidu pean teada saama, kes ta on?

Puusaag. Ja "igatsus" on teil tema järele!

Hedwig. Ah mis - tema järele! Oma kahe paki järele!

Puusaag. Seda ma ei usu! Ja nüüd panen mina ühe kuulutuse ajalehte: Minu kihlus preili Hedwig Supsiga on tänasest päewast pääle lõpetatud! Auupaklikult Ferdinand Puusaag. (Paremale poole ära).
4. etteaste.

Hedwig. Parusk. (Siis) Pr. Sups.

Parusk (keskelt). Tere Hedwig! Kas uus eestkostja on juba siin käinud?

Hedwig. Ma ei usu mitte!

Parusk. Mis sa ütled! Kas niisugust wedelemist enne on kuuldud? Eila kella ühe-teistkümnne ajal wõttis see mees kohtu ees eestkostja ameti vastu ja täna kell 10 ei ole teda weel siin. Sää! pean ma uuesti kaebtusega kohtu ette astuma. Kus on poogen paberit?

Hedwig. Sää! kummuti laekas, kui poisid katki ei ole kiskunud.

Proua Sups (pahemalt poolt). Mis te otsite, härra Parusk?

Parusk (paberilehte ja kirjutusenõusid kummutist wõttes ja hõowlipingi pääle wiies). Ma panen ühe kaebduse härra Kallaku vastu minema, sellele tahan ma algusest pääle, nõnda ütelda, noodid kätte õpetada.

Pr. Sups. Aga ta ei ole ju weel midagi teinud!

Parusk. Seep see on! Ta peab aga midagi tegema! (Kirjutades). Kõrgeauulisele waestelaste kohtule -

Pr.Sups (Hedwigile). Kas sul ei ole juba aeg minna, sul on ju täna proov!

Hedwig. Issand jumal - õigus! (Pahemale poole ära).

Parusk (hööwlipingi juures, kirjutades). Nõnda siis, - et P.T. Kallak - selle P.T. üle ta juba wihastab.

Pr.Sups. Mis see P.T. siis tähendab?

Parusk. Seda ma ei tea, aga see on haawamine.

Pr.Sups. Härra Parusk, ma ei taha ju teile wahele rääkida, aga kas see ka õige on, et me selle mehele kohe nii päha lööme? See peab ju teda haawama!

Parusk. Peab ka! Seda on see mees ärateeninud! Ma jutustasin ju teile eila, misuugust tooni see mees minu wastu julges tarwitada.

Pr.Sups. Ma ei mõista ainult, kuidas te seda enesele meeldida lasksite.

Parusk. Palun, ei lasknud ka sugugi. Ma wastasin talle esiti muidugi wäga peenelt ja pika-meeliseliselt, nagu seda minu haridusest, nõnda ütelda, teisiti oodata ei wõi! Aga wäljas ukse taga rääkisin ma natuke selgemalt. Mis ma säääl ütelsin, seda ei oleks ta küll mitte taskusse pistnud, see eestkostja härra, kui ta seda oleks kuulnud!

Pr.Sups. Aga mis ta siis õieti tahab?

Parusk. Mis ta tahab, mis ta tahab. Iga asja sekka segada tahab ta! See on, nõnda ütelda, terawainaga! Pange tähele, see kirjutab teile weel ette, mis te keetma peate!

Pr.Sups. No see oleks alles ilus!

Parusk. Ja, see on tore! Aga et me just keetmisest kõneleme - (pahemale poole)

nuusutades) mis hääd teil sääl on, proua Sups? - See lõhnab nii armsasti!

Pr. Sups. Mis nina teil küll on!

Parusk. Need on - oodake - hapud naerid.

Pr. Sups. Oige - ja karbonaad.

Parusk. Sea karbonaad! Seda ei oleks te mulle üttelema pidanud! Nüüd ei maitse mul söök oma kodus küll põrmugi enam!

Pr. Sups. Noh, siis sooge ometi meie juures, see ei oleks esimene kord!

Parusk. Seep see just on, see, nõnda ütelda, mulle piinlik. Aga sea karbonaadi juures ei saa ma ei ütelda. Kui te siis lubate - ma olen nii waba.

Pr. Sups. Noh, ega tal ometi selle wastu midagi ei saa olema, sel uuel eestkostjal.

Parusk. Kes teab? Ma ütlen teile, sellega peab pagana ettewaatlilikult ümberkäima.

Pr. Sups. Seda te ju ka olete, härra Parusk! See on päris õnn, et teie meil olete.

Parusk. Kui te sellest ainult aru saate! Te wõite kaua otsida, enne kui te niisuguse leiata, nagu mina. Kes nii hästi äri juhib, wõi arwate te, et see uus nii niinakas on, ja ennast sinna sekka topib?

Pr. Sups. Ja - ma ei tea mitte -

Parusk. Katsugu ainult! Äri juhin mina üks, tahaksin ma paluda! On juba rumal küllalt, et ta Hedwigi asjades kaasa rääkida tahab. Ma ütlen teile, selle Puusaagi kosimise poolt seisab ta, nõnda ütelda, nagu raud! -

Pr. Sups. Ma ei tea aga tõesti mitte, mis teil alati Puusae wastu on.

Parusk. No siis! See mees ei meeldi mulle! Waadake, kui see Hedwigi meheks saab - siis wõtab ta muidugi äri üksi oma kätte ja härra Parusk wõib minna! - Siis wõite pärast waadata, kuidas te ilma minuta walmis saate. Sellewastu, kui Hedwig tõesti mõnele krahwile läheb, mis tal iga-

päew wõimalik on, ehk mõnele parunile, wõi minupärast ka mõnele päris harilikule kaupmehele, niisugune mees ei tee wäljagi, kas tislari töötuba on wõi mitte, ja siis jäeksime meie ilusasti kokku, ja kui me tahaksime, siis wõiksime weel järele kaaluda, kas me ehk weel - nõnda ütelda - lähemat ühendust -

Pr.Sups. Weel lähemat? Kuidas te seda arwate?

Parusk. Noh siis - ma arwan, et meie mõlemad weel ühe jalaga selles wanaduses seisame, kus weel - sisseastumise pääle mõtelda wõib... Kas te mind ei mõista?

Pr.Sups (häbelikult). Härra Parusk, kas see peab kosimine olema?

Parusk. See tähendab, ma ei taha ennast weel kõita! Ma ütlen ainult, kui asi töötoaga nõnda jääb. Elukortel on meil, lapsed on meil ka juba, Arni ja jalapall - meie uus wäimees, see kaubanõunikuhärra peab ometi ka meie hääks midagi tegema, siis ei ole meil seda terwet jändamist selle eestkostjaga tarwis, ja mina wõiksin väga õnnelikku elu elada.

Pr.Sups. Noh, kui te tahate, härra Parusk, minul ei oleks midagi selle wastu.
(Toetab ennast tema rinna najale).

Kallak (teda ruttu tagasi lükates). Pardon, proua Sups, niikaugel me weel ei ole! Enne peab Puusaag majast wälja saama.

Pr.Sups. Teate, ma usun, tema ja Hedwigi wahel ei ole wist midagi korras!

Parusk (rõõmsalt). Ja, kas olete midagi märganud?

Pr.Sups. See põrnitseb juba mitu päewa.
5. etteaste.

Pr.Sups. Parusk. Hedwig.

Parusk. Hedwig! Mis see tädi mulle praegu jutustab? Sinu ja sinu peigmehe wahel ei

ole asjad toonis!

Hedwig (on pahemalt poolt tulnud, lõbusalt).

Just vastuoksa, kõik on väga hästi toonis! Ta ütleb, meie wahel on kõik otsas!

Parusk. Otsas? Tõesti otsas? Armas Hedwig, säääl wõin ma sulle õiglaselt - nõnda ütelda - õnne soovida!

Hedwig. Teie ei ole ju teda ialgi sallida wõinud.

Parusk. Ja kas mul ei ole õigus olnud? Mees, kes sinule niisuguseid tükkisid teeb - kes sulle - (teisel toonil) mis ta sulle siis tegi?

Hedwig. Ta ütles, see härra pikendatud Aia uulitsast olewat minu armuke olnud, ja teie olewat ta mulle tellinud.

Parusk (pahaselt). Mina? Siis niisuguseid asju usub see mees minust? Mis te ütlete, proua Sups?

Pr. Sups. Säääl pean ma ka ütleva -

Parusk. Nüüd on mõõt täis! (Paremat kätt ukse poole). Härra Puusaag, te wõite - nõnda ütelda - minna.

Hedwig. Ära saata tahate teda? Seda ei ole.

Parusk. Mis meil siis õieti hoolida on? Mis meil siis õieti terwest sellest kihlustest kasu on olnud? Kaks toopi weini ostis ta mulle ja seegi oli hapu. Ja sind wiis ta Käsitööliste seltsi tansima 20 kopiku eest, ja üks portsjon kohwi! See oli see terve lõbu. Sa pead kord nägema, kuidas mina sinu eest hoolitsen. Mehe pead sa saama, kellest terwel perekonnal rõõm on, automobilis pead sa sõitma, ilusaid riideid kandma, ja niisuguseid kübaraid - (Sellekohane liigutus).

Pr. Sups. Aga kust te siis niisuguse mehe kohe wälja wõtate?

Parusk. Ongi juba. (Hedwigile). Tead - see

noorhärri, kelle käest ma selle ilusa lillekimbu tõin ja kirja, mis lõhnas, nagu kõigepeenem seep! See on auumees! Restorani wiis ta mind - schampanjat ostis ta mulle, õige peenikest, wäljamaa oma, kaks ja pool rubla pudel. Ja austrid tellis ta wälja, proua Sups, austrid! Kas te olete kunagi austrid sõõnud?

Pr. Sups. Ei.

Parusk. Mina ka mitte. Ma olin ka natuke kimbus, sest et need asjad nii kõwad olid - ta näitas siis mulle kuidas seda tehtakse, ptui kurat! Küll maitsewad häd!

Pr. Sups. On tal siis niipalju raha?

Parusk. Sellel! Kas teate, mis see mees on? Kassapidaja! Ja, kassapidaja! Ja, kassapidaja Mullik ja Aru - (parandades) Allik ja Muru äris. Tema käes on kõik see raha.

Pr. Sups. Aga kas sel noorel mehel meie Hedwigiga ka auusad plaanid on?

Parusk. Mis? Ah teie arwate, et ta Hedwigi omale - nõnda ütelda - armukeseks tahab? Ma palun teid, mitte mõtetgi! Kas mina siis niisuguse asjaga nõuus oleksin? - Ma ütlen teile, tal on tõsised plaanid. Seda ütles ta mulle ise. Hotellis tahab ta talle korteri wõtta, kas ta seda siis muidu teeks, kui tal mitte plaanisid ei oleks? Ja kuidas see inimene wäljanäeb! Ma ütlen teile, nii peenike, nii tore, nagu mõni parun! Kas ma tohin ta siia tuua? Noh, kuidas on?

Pr. Sups. Ja, Hedwig, siis ütle ometi midagi? Sinu asi see ju on, mis sina siis arwad?

Hedwig. Ärge nähke waewa, härra Parusk, mina lähen ainult ühele, ja see on sääli sees. (Näitab paremale poole).

Parusk. Aga kui ta sind ei taha?

Hedwig. Küll ta asja järele mõtleb, ja kui

mitte enne, siis tulewal pühapäewal üs-
ma kindlasti. (Keskelt ära).

Parusk. No mis te ütlete? Tahad niisugust
tüdrukut kõigest wäest õnnelikuks teha,
ja tema jookseb minema ja mõtleb weel
järele.

Pr. Sups. Andke talle ainult aega! Ja kui
see tõesti tema õnn on, nagu te ütlete,
küll siis uus eestkostja tal pää õige-
le kohale säeb.

Parusk. Aga see mees ei tule! Te näete ju!
Ja ometi oleks tal siin mõlemad käed
tööd täis.

Pr. Sups. Mina küll ei teaks?

Parusk. Ja mis siis, mis siis? Kas te siis
juba jälle ära olete unustanud, et me
nädala pärast korterist wälja peame ko-
lima? Kas olete majaperemehega selle üle
rääkinud?

Pr. Sups. Selle eest ma juba hoian! See on
ju toores inimene. Teate, mis ta ütles?
Kui keegi weel selle jutuga tuleb, wis-
kab ta selle kukerpalli trepist alla!

Parusk. No waata! See oleks ju kohe midagi
meie uuele eestkostjale.

G. etteaste.

Endised. Pauline. Willi. Arni.

Pauline (pakkidega keskelt sisse, Arnit, kes
ägedasti wastu paneb, enesega ühes tõmma-
tes). Tule mu laps - sa oled mulle ju nii
armas! -

Ari (tõrkudes). Ma ei taha aga mitte!

Parusk. Jessuke - see on ju proua Kallak!

Pauline (Arnile). Kui ma sind aga ilusasti
palun?

Arni. Siis alles õieti mitte!

Pauline (ette tulles). Tere, härra Parusk -
meie tunneme juba üksteist!

Parusk. Mul on auu - aga õieti ootasime meie
teie härra abikaasat, tema on ju ometi.
kohtu poolt määratud eestkostja!

Pauline. Igatahes - aga kui te lubate, siis teen mina natukene eestkostmisega tege- mist.

Parusk. Aga kõige suurema lõbuga! (Pr. Sup- sile). Need teewad meie eestkostja ame- tist aktsia seltsi! (Jälle Paulinele).
Te saate sellest palju rõõmu!

Pauline. Seda ma loodan. Teie olete kahtle- mata proua Sups?

Pr. Sups. Ma olen nii waba!

Pauline. Ja nüüd peate nägema, kui ruttu ma laste südamed wõidan. (Ärnile). Tule, mu laps - ole ilusti pai - anna mulle õige kätt!

Ärni. Ma ei taha aga mitte!

Pauline (Paruskile). Kuulge, see poiss ei näi hästi kaswatatud olewat!

Parusk. Ja, kui härra Kallak selle asjaga sugugi tegemist ei tee - kes teda siis kaswatab?

Pauline. No, wäike, mis sa ütled selle pal- li kohta?

Ärni. See on ilus!

Pauline. Nüüd pane tähele. Sää! on see pall ja kui sa ilusasti palud - pead sa ta omale saama! - Nüüd pange tähele, kuidas ma poisist jagu saan!! - Noh, kas tahad seda palli?

Ärni (on seda silmapilku tarwitanud kus Pauline Paruskiga räägib ja palli ruttu laua päält ärawõtnud, pikka nina tehes).
Saingi juba!

Parusk. See on alles peenike - see Ärni, seda on ta minu käest õppinud!

Willi. Mis te siis minule kaasa tõite?

Pauline. Waata siin seda ilusat wärwide kas- ti - hulga ilusate wärwidega! Nendega wõid sa aega kasulikult tarwitada!

Willi. Wärwid? Ma wärwin terve korteri üle. (Paremale poole ära).

Pr. Sups. See on teie poolt ilus, proua Kal-

lak, et te lastele mänguasju kaasa tõite...

Pauline. Et nad siis enam uulitsal ümber ei jookseks - nad wõiwad nüüd toas kasulikult aega wiita!

Arni (on seni palliga mänginud ja teda nüüd akna vastu wisanud, on kuulda kuidas akna ruut kolinal wälja kukub).

Parusk. Üks ruut on juba mokas!

Arni (huludes). Minu pall!

Pr.Sups. Poisi waenlane, kas sa ei wõi ette waadata! (Tahab teda lüüa).

Pauline. Ära nuta, wäikene, - säh siin on sulle kompekki!

Parusk. Nüüd teeb ta seda sagedamini!

Pr.Sups. Suur ruut - jälle rubla!

Pauline. Palun, selle kahju kannan muidugi mina - siin on raha!

Parusk (ruttu). Kolm rubla! Kolm! Ah, see proua maksab - sellest saame weel palju rõõmu. (Wõtab raha).

Pr.Sups (Ärniga keskelt ära).

Parusk. Proua kallak, ma pean teile ütlemä, teie täidate eestkostja kohuseid - nõnda ütelda - auusasti, teie abikaasa peaks teist eeskuju wõtma.

Pauline. Muidugi.

Parusk. Missugused waated temal on! Mis ta näituseks Hedwigi ja Puusae kohta ütles - teie ei tohi küll nõuus olla selle abieluga.

Pauline. Ma tahan seda noortmeest näha!

Mis ta siis on, see härra Puusaag?

Parusk. See ei ole kellegi härra, see on üks prostoi tislari sell, üks pool hullu, kellega üksigi inimene rahu elada ei saa! Kui juba keegi minuga läbi ei saa -

Puusäng (näitelawa taga). No, see on juba liig! Araneetud poisi raisk!

7. etteaste.

Pauline. Parusk. Willi. Puusaag.

Parusk. Sää! ta on! Mis siis jälle on?
Willi (paremalt poolt). Onu, Puusaag tahab
 mind peksta! (Jookseb keskelt ära).

Parusk. Mis te tahate?

Pauline. Last lüüa?

Puusaag (on kohe Willi järele paremalt poolt
 sisse astunud, rentmeistri proua pilt käes,
 mida aga publikum veel ei näe). Teate, mis
 ta on teinud? Kõige ilusama tüki winiiri
 on ta roheline wärwiga ära määrinud, ja
 waadake, mis ta selle pildiga on teinud!
 (Poorab nüüd pildi ümber, näha on kuidas
 osawuseta lapse käsi pildile wurrud on
 pinseldanud).

Parusk. Oh sa õnnistegija - õuenõuuniku proual
 on wurrud!

Puusaag. Kes küll pääst nii lage on olnud ja-
 poisile wärwid kätte andnud?

Pauline. Palun - mina tegin seda!

Puusaag. Selleasemel oleksite midagi mõist-
 likumat teha wõinud!

Parusk. Ja - mis te enesele õige lubate? Kas
 te teate, kellega te räägite? See on meie
 uus eestkostja, proua Kallak!

Puusaag. Siis wabandage - seda ma ei teadnud.
 Aga seda wõin ma teile ütelda, sel wiisil
 ei saa te nende jõnglastega walmis!

Pauline. See laske minu mure olla! Armastusega
 ja pikameelega -

Puusaag. Pika meelega? Pika piitsaga! Piitsa-
 ga - see oleks parem! Ja mitte liiga kid-
 silt!

Parusk. Ah - see on tore! Koristage ennast
 oma tislari töökotta ja ärge segage ennast
 asjadesse, mis teile - nõnda ütelda - mi-
 dagi korda ei lähe!

Puusaag. Sää! on teil õigus, see ei lähe mul-
 le midagi korda! Aga kui ma päewast päewa
 päält vaatama pean, kuidas lapsed wägisi

ära rikutakse ja raisku lastakse minna -
siis katkeb inimesel kannatus!

Parusk. Kuidas see mees kõneleb!

Puusaag (teda kopeerides). Ja - ma kõnelen!
(Paulinele). Ja sellepärast tahan ma ütelda, kuidas lood siin majas on! Ja just teile pean ma seda üttelema, et te ennast mitte rumalaks teha ei laseks - selle poolt sääli!

Parusk. Rumalak teha? Seda ei ole mul selle prouaga sugugi tarwis. See on targem kui teie!

Pauline. Ma pean tunnistama, et teie toon - -

Parusk. Mis te siis tahate? Sel inimesel ei ole ju vähematgi haridust!

Puusaag. Härra Parusk, ärge äritage mind - muidu -

Parusk. O, teie - mis te ka wõite! Teate, mis te wõite? Kas teate, mis? (Paulinele) Ärge kartke - ma ei üttele seda!
(Pause). Meie ei ole ju parlamendis!
(Puusaale). Aga seda ütlen ma teile - meie wahel on asi otsas. Esimesel wõite minna! (Paulinele). Kas mul ei ole õigus?

Pauline. Muidugi!

Puusaag. Jumalukene - ärge rääkige ometi - sellest ei saa ju teie põrmugi aru!

Pauline. Mis te enesele lubate!

Parusk. Kuidas see mees suud pruugib - õrna naestesoo wastu!

Puusaag. Ulepää - teil ei ole selle asjaga vähematgi tegemist!

Pauline. See on liig!

Puusaag. Teie ei ole ju mitte eestkostja - seda on teie mees! Aga see ei tule!

Parusk. Ei ole ka tarwisgi. Eestkostja wõib oma asemiku saata - ja tal ei ole ka sugugi waja tulla - ma ei taha teda sugugi siia saada!

8. etteaste.

Pauline. Puusaag. Parusk. Kallak.

Kallak (keskelt). Tere, kõik koos!

Parusk. Sää! ta on! Nüüd kus ma teda saada ei taha - nüüd tuleb ta!

Puusaag. See on uus eestkostja? (Kallakut paremale poole tõmmates). Siis lubage, et ma teile kõigepäält ütlen - -

Parusk. Enne ütlen mina teile - (Tõmbab Kallakut pahemale poole).

Puusaag. Mind peate enne kuulama!

Parusk. Ei - mind!

Kallak. Aga laske mind ometi enne -

Parusk. Selle härra ülespidamine -

Puusaag. Just wastuoksa, härra Parusk on see, kes - sää! peate teie kui eestkostja wahetele astuma!

Parusk. See on teie kohus!

Kallak. Tulise pihta - laske mind ometi enne hinge tõmmata.

Pauline. Sa oled kaua küllalt ennast oodata lasknud.

Kallak. Ah, sina oled ka juba siin, Pauline?

Pauline. Keegi peab ometi selle maja asjade eest muretsema! Ja et sinul selleks aega ei näi olewat - -

Kallak. Aga kallid - ma olin ju -

Pauline. Ma wõin juba arwata, kus sa olid!

Parusk. Igatahes ei olnud te mitte siin - see on - nõnda ütelda - kohuste rikkumine. Paragrahw -

Kallak. Jätke mind oma paragrahwidega rahule! Te näete ometi, et ma nüüd oma abikaasaga räägin!

Parusk. Seda lobu wõite kodus ka saada! Siin on eestkostmisega tegemist!

Kallak. Mis siin siis nii tungiwalt teha on?

Parusk. Ah siin! Waadake, see härra Puusaag siin -

Pauline. See noormees lubas enesele kõlbmata tooni minu wastu tarwitada.

Puusaag. Aga seda ei teinud ma sugugi!

Parusk. Mina olen tunnistaja!

Pauline. Sa pead temale tublisti oma arwamist ütlema!

Parusk. Wisake ta wälja!

Kallak. See? Ta on ju tugewam kui mina!

Parusk. See on mulle üks puru kõik. - Täitke oma kohust - kui esstkostja.

Kallak. Ei tule mulle unesgi meelde!

Puusaag. Härra Kallak, s e l l e peate wälja wiskama!

Kallak. Minu härrad, ma teeksin kõigearmsamini teile mõlematele seda meelenhäd, aga kas te ei wõiks seda ise wastastiku üksteisele pakkuda?

Pauline. Ja, kui sa arwad siin oma ülesannet halbade naljadega täita wõiwat, kuna ma sulle ometi ütlen, et mind haawatud on -

Kallak. Ma saadan nendele härradele oma käemehed. Aga enne pean ma ometi asja läbi katsuma!

Pauline. Seda ei ole sugugi tarwis! Kui mina sulle ütlen - on küllalt!

Kallak. Siis ilus...härra Puusaag, teie olete minu abikaasa wastu tooni tarwitanud - ma ei tea küll, missugust, aga ma keelan seda.

Puusaag. Siis mina olen süüdi?

Kallak. Te kuulete ju - minu abikaasa tõendab seda!

Puusaag. Ah nõnda peawad lood siin minema?

Teie teete seda, mis teie abikaasa ütleb - ja teie abikaasa teeb seda, mis härra Parusk ütleb! Noh, siis on jälle õnnelikult ohjad tema käes siin majas! Seda wõite teha, kuidas ise tahate. Ainult selles asjas, mis ma pärast teiega läbi rääkida tahan, selle loo juures Hedwigi - sääl ärgu mull keegi wahahele rääki - gu! Seda õiendan mina üksi teiega - ja kui teie mitte sääl kui mees ja eestkostja oma kohust ei täida - siis peate midagi näha saama! Siis lähen ma kohtusse!

(Paremale poole ära).

Kallak. See ka! Noh, see oli ju praegu õige lõbus algus!

Parusk. Ja, kui te arvate, et te eestkostja ametis ainult lõbu leiате - siis olete küll eksinud -

Kallak. Teie olite juba nii lahke ja saatsite mulle terve huniku aktisid ja kirju majasse! (Võtab mõned paberid välja ja paneb hõõlippingi pääle).

Parusk. Ainult kõige tähtsamad! Kas te majaperemehe kirja juba olete lugenud? Mis te ütlete niisuguse häbematusе kohta? See inimene on selle korteri teistele edasi üürinud.

Kallak. Selleks näib tal aga õigus olewat!

Parusk. Kuidas?

Kallak. Ma ütlen, selleks näib tal ka õigus olewat!

Parusk. Wabandage, aga ma kuulen ikka "õigus"! Ma saatsin teile ju üürilepingu!

Kallak. Muidugi, aga see kestab kuni selle kuu lõpuni.

Parusk. Aga - ei tule meeldegi. Meil on ju pikendamise õigus.

Kallak. Siis oleksite pidanud seda majaperemehele kolm kuud waremalt üttelema!

Parusk. Ei ole mul sugugi tarwis!

Kallak. Issand jumal! Kust see mees siis peab teadma, et te seda õigust tarwitate tahate?

Parusk. Seda wõib ta ju isegi arvata! See on ju iseenesest mõista, et me niisugust lepingut käest ära ei anna! See inimene tahab meid ainult - nõnda ütelda - kiusata, aga - - seda ei lase me endile meeldida ja seda peab sellele mehele kindlasti selgeks tegema!

Kallak. Siis, palun, tehke see temale selgeks!

Parusk. See ei ole minu asi - teie olete

eestkostja! Teie peate temaga rääkima.

Pauline. Seda leiain mina ka.

Kallak. Aga sa näed ju, et ma selles asjas peremehe poolt olen!

Parusk. See 'p see kurb lugu ongi! Meie eestkostja hoiab wastase poole! Sää! pean ma küll enesele küsimuse lubama, härra Kallak, kas olete teie majaperemehe eestkostja wõi olete teie Supsi perekonna eestkostja?

Kallak. Ah, jätke mind rahule!

Pauline. Aga vähemalt katset wõiksid sa ometi teha!

Kallak. Ei tee ka mitte!

Pauline. Hää - siis räägin mina majaperemehega.

Parusk. Teie? Palun wäga! See - see ei ole aga sugugi kerge!

Pauline. Küll ma juba selle härraga walmis saan! Kus ta elab?

Parusk. Siin samas - neljandal korral!

Pauline. See on küll natukene kõrgel!

Parusk. Seda kardan mina ka!

Pauline. Noh, ma lähen hästi pikkamisi ülesse! (Pöörab ukse poole).

Parusk. No ja, aga kas te ka pikkamisi alla tulete, see on teine küsimus!

Kallak. Pauline - ma wõtaksin ju selle wae- wa häämeelega oma pääle - aga et ma neli treppi asjata ülesronima pean -

Pauline. Ja - ma tean! Kui sa ainult kindel oleksid, et sa ülewal oma armukese eest leiad, siis ei paneks sa seda tõesti mitte paljuks! (Keskest ära).

Kallak. Seda ka weel! See naene puudus mul siin selle wärgi juures weel! See on - kas poo ennast üles!

Parusk. (kes Kallaku toodud aktisid on sori- nud). Seda ma usun, see oleks teile moka mööda, ennast niiviisi wälja keerutada.

Kallak. Nüüd midagi muud! Palun, kutsuge mulle proua Sups siia.

Parusk. See ei ole kodus!

Kallak. Siis kutsuge preili Hedwig siia!

Parusk. See on proovil!

Kallak. Siis kutsuge väike Äрни!

Parusk. (läbi akna näidates). See istub väljas puu otsas!

Kallak. (läbi akna välja hüüdes). Äрни, ole häa, tule õige alla!

Parusk. Sääl wõib ta kaua hüüda!

Kallak. Ah! Ta näitab keelt!

Parusk. Ta peab teid arstiks.

Kallak. Na oota - kui ma su kätte saan -

Parusk. Aga kunas? Kui te mitte tema juurde üles ei roni - alla ei tule ta mitte.

Kallak. Siis kutsuge wanem wend, see Willi mul siia!

Parusk. Jalapall?

Kallak. Selle jaoks leidsin ma juba sündsa koha!

Parusk. No see asi oleks siis korras! Ja et te mulle ühtepuhku ütelda ei wõiks, et mina millestgi ei hooli. Mul on tema jaoks peenike koht -

Kallak. Missugune?

Parusk. Rõõmu kõrtsis pikkolo!

Kallak. (kohkudes). Rõõmu kõrtsis - naisorkestriga?

Parusk. No ja - sääl wõib ta midagi õppida! - Sääl käiwad ju kõige peenemad inimesed!

Kallak. Ja teie arwate, et ma selleks oma luba annan?

Parusk. Sellega ei ole te ka jälle mitte nõus. Kuulge, teile ei saa ka enam midagi meelega järele teha, härra Kallak, siamaani ei ole te minu kannatuse üle kaewata wõinud, aga mis liig on liig.

Kallak. Mis teil siis jälle wiga on?

Parusk. Blamerinud olete teie mind, saate

aru, blamerinud! Kas teate mis ma selles majas olen? Isik, kes tungiwalt kõigi perekonna liikmete lugupidamist tarwitab. Kallak (wihaselst). Tola olete teie! Nüüd on mul sellest küllalt!

Parusk. Ja mina ütlen teile -

Kallak. Härra Parusk - ma palun teid! Teised eestkostjad saiwad ju ikka alles kuue kuu pärast sapipalwiku - mispärast te siis ta minule kohe esimesel päewal kaela tahate ajada!?

9. etteaste.

Kallak. Parusk. Puusaag.

Puusaag (paremalt poolt). Härra Kallak - nüüd ma enam kauemini ei oota - nüüd peate te mind kuulama.

Kallak (ahastades). See ka weel! Mis te siis tahate?

Puusaag. Asi puutub preili Hedwigisse!

Kallak. Ma tean - teie tahate teda kosida!

Puusaag. Ei - seda ei taha ma mitte!

Kallak (kärsitult). Siis ärge kosige teda mitte! On mulle ka ükskõik!

Puusaag. See on teile ükskõik!?

Parusk (ässitades). Kuulake - niisugune on ta! See on eestkostja!

Kallak. Aga mispärast te siis seda tüdrukut ei taha kosida?

Puusaag. Sellepärast et ma teda ühe teiseaga nägin - üleila öhtul - pääle etendust!

Kallak (kartliku aimdusega). Üleila? - - Kus siis?

Puusaag. Pikendatud Aia uulitsas!

Kallak (hirmuga). Pikentatud - see puudus weel - see on juba liig!

Puusaag. Minu ja Hedwigi wahel ei saa asi enne õigeks kui ma selle teise kätte saanud olen - ja selle eest peate teie hoolitsema!

Kallak. Mina!

Parusk. See on teie kui eestkostja kohus!

Puusaag. Ja kui me ta kätte oleme saanud, siis annan ma talle tubli õpetuse. Ja keeda mina juba korra õpetan - see niipea seda ei unusta!

Parusk. Väga kova inimene - see härra Puusaag.

Kallak. Aga see on ju selge lollus! Oma waest pruuti niiviisi kahtlustada, et ta paar ilmasüüta sõna ühe wiisaka härraga kõnles!

Parusk. Wiisakaks härraks nimetab ta teda! Kas teate, mis see wiisakas härra sellpuhul tegi? Kaks pakki laskis ta oma näppu jääda.

Kallak. Lubage - seda ei pruugi ta ju meelega teinud olla.

Parusk. Ma ütlen teile, see oli üks peenike weli-riukamees!

Puusaag. Ma olen politseis ka juba teatanud ja nad otsiwad teda hoolega!

Kallak. Politsei otsib juba teda!

Parusk. See mees pistetakse kinni.

Puusaag. Rööwimise pärast! Ja teie peate asja ülesandma!

Kallak. Seda ma ei tee!

Parusk. Aga kui eestkostja -

Kallak. Ma ei tee seda!

Parusk. Hüwa - siis teeb seda teie proua!

Kallak (kohkudes). Minu proua?!

Parusk. Küll see juba selle härra pikendatud Aia uulitsast ülesleiab!

Kallak (teda tagasi hoides). Jumalapärast - ainult seda mitte! Kulla-kallis härra Parusk!

Parusk. Hääküll, kas tahate siis ise selle asja ette võtta?

Kallak (ruttu). Ja, muidugi!

Puusaag. Teie otsite selle wana kelmi wälja?

Kallak. Muidugi! See on niisama hää, nagu oleks ta mul juba käes!

Puusaag. Ja siis peate selle eest muretsema, et ma oma Hedwigi ärawõtta woin!

Kallak. Muidugi - seda ma teen!

Parusk. Just selle wastu - te peate selle eest muretsema, et ta teda mitte ära ei wõta!

Kallak. Seda teen ma ka! Ma teen kõik, mis te tahate, mu härrad. Wõtke ainult mõistus pähe. Selle härra pikendatud Aia uulitsast peate omal pääst wälja ajama.

Puusaag. Kuidas nii!?

Parusk (ühelajal). Mispärast!?

Kallak. Ja, kuidas te siis seda inimest üleüldse leida tahate - ma palun teid, suures linnas! (Puusaele). Te ei tea ju sedagi, kuidas ta wäljanäeb!

Puusaag. Aga Hedwig teab seda...!

Kallak (ehmatades). Hedwig!?

Puusaag (edasijatkades). Ta ütles - kui ta temaga kusgil kokku puutub, esimese pilguga tunneb ta teda ära! Hedwigiga peate selle üle rääkima!

Kallak. Na, see puudub mul weel!

Parusk (aknast wälja waadates). Säält Hedwig parajasti tulebgi -

Kallak. Kõigewägewam jumal! Nüüd olen ma päris pigi pääl! (Jookseb ahastades edasi-tagasi).

Puusaag (imestades). Mis tal siis on?

10. etteaste.

Endised. Hedwig.

Hedwig (keskelt). Siin ma olen jälle.

Kallak. See ta on! See ta on! -

Hedwig (imestades). Aga kes see siis on?

Kallak (kaebawalt). Juba käes.

Parusk. Mul on au tutvustada, uus eestkostja!

Hedwig. Teie?!

Kallak (wäga kohmetult). Ma olen nii waba.

Hedwig (ärewalt). Aga see on ju - see on

ju -

Parusk ja Puusaag (korruga). Noh, kes siis?

Hedwig (ennast kogudes, muudetud toonil).

Uus eestkostja!

Puusaag. Noh, seda me teame ju...

Parusk. Kui muud ütelda ei mõista, seda me juba teame! -

Hedwig. Ja, mis ma siis muud pean ütleva?

Ma näen ju seda härrat täna esimest korda! Suudlen kätt, härra eestkostja. (Kniks). Rõõmustan väga, et mul au on, teiega tutvawaks saada!

Kallak (kohmetuses ka kniksu tehes). Palun wäga - au on tõesti minu poolt - preili Hedwig. (Salaja temale). Teie olete ingel! (Suudleb tema kätt).

Puusaag. Ja, mis te siis teete? Te peate ju temale tublisti oma arwamist ütleva!

Kallak (kindlalt). Just selle wastu! Teile ütlen ma seda.

Puusaag. Minule?!

Kallak. Kuidas teie julgete minu hoolealust oma armukadedusega haawata?

Puusaag. Lubage, kui ma teda ometi seekord tabasin, selle peenikese härraga.

Kallak (tugewalt). Ja kui see härra weel kord nii peenike oleks - Teie oleksite pidanud oma pruudi silmadest nägema: see on tubli ja wiisakas - see ei tee midagi, mis mitte õige ei ole.

Hedwig (rõõmsalt). Eks ole?

Kallak. Ja kui te nüüd kohe tema käest andeks ei palu -

Puusaag. Mis - mina - tema käest!

Kallak. Siis ei anna ma teile üleüldse luba selleks abieluks.

Parusk. Väga õige! Tore.

Kallak (tugewamalt). Kas te minuga rahul olete, preili Hedwig?

Hedwig (rõõmsalt). Ja kuidas! Rõõmu pärast võiksin ma teile kaela langeda ja musu anda.

Kallak. Miks te siis seda ei tee?

Hedwig. Aga see ei lähe ju - teie kui eestkostja!

Kallak (lõbusalt). Säh sulle - nüüd wõiksin ma kord midagi saada sellest eestkostja ametist - ja nüüd ei lähe see mitte.

(E e s r i i e).

Kolmas waatus.

Näitelawa nagu esimeses waatuses. Kallaku juures. Kirjutuselaua pääl seisab pooleli täidetud sigarikast.

1. etteaste.

Dora. Roosi. (Siis) Kikas.

Dora (istub pahemal pool, taskurätiga silmi kuiwatades).

Roosi (seisab tähelpanemataolt tema selja taga, teda waadeldes, kahetsedes). Oh jumal - küll mul on aga kahju.

Dora (ehmatades). Millest siis, Roosi?

Roosi. Noh, et te jälle nutnud olete!

Dora (tehtud lõbususega). Hoidku - ei tulnud mul meeldegi!

Roosi. Aga preili - minu ees ei ole teil ju vaja salata - mina tunnen seda asja! (Ohates). Ja - see armastus!

Dora. See on aga ka liiga kurb. (Uakab nutma).

Roosi (rahustades). Na, na, na - küll saab kõik jälle hääks.

Dora. Kuidas siis? Mamma keelas tal ju majasse tulemise ära!

Roosi. No ja - eestrepi kaudu! - Meil on aga ka weel köögitrepp hoowi pool.

Dora. Seda ta ometi ial ei julgeks?

Roosi. Julgesgi juba! Istub praegu köögis..

Dora. Aga kui mamma teda leiab?

Roosi. Sel on ju täna oma pääwalu - seda

ütelsin ma advokadi härrale. Teie ei usu sugugi, kui kahju tal sellest oli.

Dora. Ja, kui mamma siiski tuleb...

Roosi. Ma mässisin ta praegu sohva pääl tekkide sisse, tekk ümber jalgade, paar leentooli ette, akna eesriided alla - enne poolt tundi ta säält wälja ei tule! Noh, ja nii wäga suurt kära te ju ometi ka ei tee - -

Kikas (paremalt poolt ukse pääle ilmudes).

Wabandage preili Dora, kui ma eksitan - aga lihunik kõlistab säält wäljas juba pool tundi, ta tahab kõigest wäest minu käest teada, mis ta homme tooma peab?

Roosi. Wasika kotlettisid!

Kikas. So? Mina tellisin aga lamba praadi!

Roosi (naerdes). Weid ei söö me sugugi.

(Paremale poole ära).

Dora. Advokadi härra - ma imestan tõesti teie julguse üle!

Kikas. Awalikult ütelda - mina ka! Tänapäewani ei oleks ma uskunud, et mul nii palju julgust on, aga sestsaadik, kui ma tean, et te mind armastate -

Dora. Meie ühendusest ei saa küll eluilmasgi asja.

Kikas. Mispärast siis mitte? Ma kõnelesin juba õpetajaga, sel mehel ei ole midagi sellele vastu!

Dora. Aga minu wanemad!

Kikas. Ah jumal, papaga olen ma ju päris hääl jalal - ta käis koguni eila minu juures kantseleis, ma tahtsin temaga teie üle rääkida, aga tal oli paa muid asju nii täis - ja mis mammasse puutub, sellest saame ka weel jagu! Temast saab weel kõige parem ämm ilmas! Te peate nägema, kui lõbus ta meie hõbepulmas saab olema!

Dora. Testkätt on meil weel päris pulmgi pidamata.

Kikas. Noh, kuus nädalat lähewad ruttu mööda.

Dora (imestades). Kuus nädalat?

Kikas. Ja. See on wiimane tähtaeg - neljasteistkümnes mai - wiieteistkümnele peame juba abielus olema.

Dora. Mispärast siis?

Kikas. Sellepärast et me laewa pääle peame minema. Mul on pilet juba taskus! Siin - waadake: "Reisilaew Victoria". (On taskust pileti wõtnud).

Dora (loeb). "Härra adwokat Kikas ja abikaasa".

Kikas (õrnalt toonitades). Ja abikaasa! Eks ole, see kolab! Ma ütlen teile, kui see mees seda kirjutas - mul hakkas päris soe, rõõmu pärast andsin ma talle musu. (Tahab Dorat suudelda).

Dora (ennast lahti tehes). Aga adwokadi härra!

Kikas. Ta ei tahtnud seda ju ka sugugi wastu wõtta! (Piletit keerutades). Preili Dora, sellest saab meie pulmारेis.

Dora. Tõesti?

Kikas. Põhjanabale! Kajuti otsisin meile ka juba wälja. (Wäikest laewa plaani näidates). See - siin ta on!

Dora. See on ju nii hirmus wäike ja kitsas?

Kikas. See just hää on! Sellepärast ma ta wõtsingi!

Dora. Ja Põhjanabale? Kus nii külm on!

Kikas. Siis istume laewa lael ja surume ennast nii õige soojalt üksteise wastu! Meie ees waba meri ja meie pää kohal naerataw päikene!

Dora. Ah, kui ometi kord juba nii kaugel oleks!

Kikas. Ja, kui me ometi juba laewal oleks. (Ülemeelselt, pool lauldes).

"Nüüd ülesse madrussed, purjesid päästke -

Ja winnake ankur ja kompassi säädke - "

Dora. Ah, see oleks ilus! - Ja mõelda, et mamma terve selle rõõmu meil ära wõiks rik-

kuda.

Kikas. Seda ta enam ei wõi! Nüüd, kus ma juba niipalju kulusid olen teinud!

2. etteaste.

Dora. Kikas. Pauline.

Pauline (on pahemalt poolt sonade "Nüüd ülesse madrussed" ajal sisse astunud).

Kikas (ei näe Paulinet). Küll te näete, mamma saadab meid veel ise laewa pääle, lahku-
miseks lehwitame talle veel õrnalt räti-
kutega! (Taskurätiga lehwitades). Jumalaga!

Dora (lehwitab niisama). Jumalaga, mamma!

Kikas (lehwitab). Arge liiga palju nutke -
jumalaga, armas ämm!

Pauline (niisamati lehwitades, selsamal too-
nil). Jumalaga, adwokadi härra!

Kikas (ehmatades überpöördes). Ah sa armas
jumal! Teie olete siin - armuline proua?

Dora (ehmatades niisamati überpöördes). Mam-
ma!

Pauline. Ja muidugi! See on ometi vähem imes-
tamise wäärt, kui see, et teie siin olete!
Dora, mine oma tuppa.

Dora. Aga mamma - -

Pauline (waljult). Palun!

Dora (mossis pahemale poole ära).

Pauline. Nõnda hoolite siis teie minu kee-
lust, adwokadi härra?

Kikas (kohmetult). Ma ei oleks seda ka ialgi
julgenud, armuline proua, aga tungiw asja-
talitus - selle lambaprae - eestkostmise
pärast, tahtsin ma ütelda - teie härra abi-
kaasaga -

Pauline. Seda wõite temaga oma kantseleis
oiendada - ja sinna palun "nüüd winnake
ankur ja kompassi säädke".

Kikas (kaeblikult kõrwale). Seda on ta ka
kuulnud!... (Pauline poole). Armuline proua,
ma seisan ju häbistatult teie ees, aga mu
jumal - kui inimene armastab - teie olete

ju ise ka kord noor olnud -

Pauline. Kuidas?

Kikas (parandades). Ma arwan - te olete ju ise weel noor küllalt, et teada, kuidas siis südamega lugu on! Ja et te oma abi- kaasaga pilweta õnnelikus abielus elate -

Pauline. Teie unustate wist? Kas te siis seda hiljutist etendust ei mäleta?

Kikas. Ja, muidugi, teie tegite ju mulle koguni ülesandeks lahutuse kaebtust sisse anda, aga esimese sõna juures, mis ma teie härra abikaasaga selle üle rääkisin, naeris ta mind wälja!

Pauline. Mis? (Wihaselt sisseastuwale Kallakule). Naernud oled sa ka weel?!

3. etteaste.

Kikas. Pauline. Kallak.

Kallak (keskelt, aintuseta). Mina?

Kikas (Paulinele). Ta ei woi seda ise ka nii wäga tõsiseks pidada! Härra Kallak ei ole ju midagi kurja teinud - ta on täiesti süüta!

Pauline. So? Arwate?

Kallak. Armas adwokadi härra, seda ei usu minu abikaasa ju ometi mitte!

Pauline. Kahjuks ei ole mul ka ühtegi põhjust sind uskuda, kuna mul sinu süü tõendused käes on! Siin - see rinnanõel - (paneb etüi laua pääle) ja siis see - -

see teine - see ilus riidetükk, mis ma tulle wiskasin!

Kallak (lõbusalt). Triko on ta tulle wisanud!

Saksa teatri waranduse!! - See wõib sul kalliks maksma minna!

Pauline. Kuidas sa weel niisugust tooni julgelt tarwitada - selle järele, mis sul südame pääl on?

Kallak (närwiliselt). Aga mul ei ole midagi südame pääl! - Issand jumal - kas ma siis sugugi enam rahu ei saa? - Aga kui sa tingimata tahad - ilus - - andke lahutuse

kaebtus sisse, advokadi härra!
Kikas. Mis - mina? Oma tulewase äia ja ämma
 wahel?

Kallak. Mispärast mitte? Siis jääwad kulud
 vähemalt perekonda!

Pauline. Seda peab ära elama, kahekümnekahek-
 sa aastase abielu järele, sellepärast and-
 sin ma seekord waesele Waresele korwi!

Kallak. Noh, wahest ühendate endid weel -
 kui minust lahti saate!

Pauline. Seda ütlen ma sulle, enne ei saa
 meie wahekord joonde, kui sa mulle sel-
 gekse ei tee, et sa süüta oled!

Kallak (kärsitult). Ja - kuidas ma seda siis
 pean tegema?

Pauline. Sa pead mulle seda damet pikenda-
 tud Aia uulitsast tutwustama.

Kallak. Aga Pauline...

Pauline. See on minu wiimane sõna, ma tahan
 teda näha - seda damet pikendatud Aia uulit-
 sast. (Ära pahemale poole).

Kallak. See on aga kena! Härra Puusaag nõuab
 seda härrat pikendatud Aia uulitsast - minu
 abikaasa nõuab seda damet pikendatud Aia
 uulitsast.

Kikas. Aga te jutustasite mulle, et te seda
 damet nüüd tunnete - mispärast te siis te-
 da tutwustada ei taha?

Kallak. Sellega annaksin ma ennast ju härra
 Puusaele kätte - see kannab ju ikka weel
 selle tundmata härra pääle kõigekangemat
 wiha, kui ta teda saab, et mina see olen,
 ta tapab mu ära! Kui sellel aimu oleks!
 See on ju üks armas suguwend, see härra
 Parusk! Kui palju see inimene mind juba on
 tüütanud! Kas te käisite vähemalt kohtus?
 Kas ma siis sellest koledast eestkostja
 ametist kuidagi lahti ei saa?

Kikas. Kahjuks ei lähe see mitte!

Kallak. Ja - kas te siis kohtule põhjalikult
 selgeks ei teinud?

Kikas. Kõik! Aga tema ütles: seda ta tunneb juba! Supsi eestkostja kohustest on igaüks lahti pageda püüdnud. Ta on rõõmus, et tal wiimaks keegi jälle on!

Kallak. Seda ma usun! Sarnast lolli ta niipea ei leia!

Kikas. Wähemalt pool aastat, ütles ta, peaksike seda ametit pidama!

Kallak. Siis saan ma juba isegi lahti! Just nagu minu eelkäiadgi! (Kaeblikult). Aga minu asi küll niikaua ei kesta! (Oma külge katsudes). Armas advokadi härra, kas teate ehk juhtumise kombel, kuidas sapi-palawik pääle algab?

Kikas. Ma usun, südamekloppimisega.

Kallak. On mul juba!

Kikas. Siis tulewad pisted maksa sees -

Kallak. On ka juba! Käes! Parusk on eesmärgile jõudnud!

4. etteaste.

Kallak. Kikas. Roosi. (Siis) Hedwig.

Roosi (keskelt). Preili Hedwig Supsi! (Ära).

Kallak (advokadile). See on ainuke sääli majas, kellest rõõmu võib tunda.

Hedwig (keskelt). Härra Kallak, andke andeks, et ma -

Kallak. Aga mis siis on? Preili Hedwig, teil on ju päris ära nutetud silmad!

Hedwig. Sest et Puusaag mind jälle selle teatunud härra pärast nii kiusas... Ei aita midagi, härra Kallak - teie peate ennast otsemale tunda andma!

Kallak. Mitte ilmasgi!

Hedwig. No ja - ta saab esiti natukene ägedaks - aga see läheb mööda.

Kallak. Aga ta ei taha ju muidu minust

Kallak. Ma tänan väga.

Hedwig. Aga ta ei taha ju muidu minust midagi teada - ta tahab Ameerikasse minna! -

Ma nõuab tingimata seda härrat pikendatud Aia uulitsast näha!

Kallak (äkilise mõttega). Hüwa! - Siis peab ta teda nägema! (Elawalt). Armas advokadi härra, teie tahate minu väimeheks saada?

Kikas (röömsalt). Ah ja!

Kallak. Mina annan teile oma õnnistuse!

Kikas. Härra Kallak! (Tahab teda kaisutada).

Kallak (teda tagasi tõrjudes). Oodake enne ära! Ma tahan veel rohkemgi teie hääks teha! Ma tahan oma abikaasa käest teile ja sõna välja wõidelda!

Kikas (nagu ülemaal). Härra Kallak! -

Kallak (nagu enne). Aga teie peate mulle enne näitama, et teie oma tulewase äiapapa hääks ka walmis olete midagi tegema.

Kikas. Kõik, mis te tahate!

Kallak. Siis astuge minu asemele - andke ennast selle härra päha pikendatud Aia uulitsast välja.

Kikas (aralt). Härra Puusaele?

Kallak. Ja!

Kikas. Kahetsen väga. Äiapapa! Kui sellega kuni 10. julini aega oleks - põhjanabalt wõin ma minugi pärast ennast kirjalikult selleks tunnistada - aga - (ettewaatliku liigutusega selga katsudes) isiklikult? Seda ei wõi te nõuda!

Hedwig. See ei läheks ju ka sugugi, härra

Kallak. Mina ütelsin ju Puusaele, et see üks wanapoolne härra oli, mittesugugi kardetaw.

Kallak (pilkawalt). Wäga lahke teie poolt!

5. etteaste.

Kikas. Kallak. Hedwig. Wares.

Wares (pahemalt poolt). Armas sõber...

Kikas. Wast oleks ehk härra Wares teie jaoks paras mees! Mind peate tõesti wabandama - mul on hädalisi asju. (Pahemale poole ära)

Wares. Mis ma pean siis tegema, armas Anton?

Kallak (südamlikult). Wares - sina oled mulle alati hää sõber olnud?

Wares. Aga muidugi! Meie tunneme üksteist

ometi juba - -
Kallak (kärsitult). Seda ma ju tean! (Jälle südamlikult). Täna on see päew tulnud, kus sa mulle suure hääteo wõid ära teha!

Wares (kohkudes). Anton - ega sul wiimati ometi raha puudus ei ole?

Kallak (nagu enne). Ei! - Aga waata ometi kord seda noort tütarlast - see on preili Hedwig.

Wares. Wäga kena tütarlaps.

Kallak. See on see dame pikendatud Aia uulit sast.

Wares (imestades). Mis sa ütled!

Kallak. Selle juures pead sa nüüd minu osa oma pääle wõtma.

Wares. Kõigesuurema lõbuga... Seda teen ma wäga häameelega. - (Wiisakalt Hedwigi poole minnes, nagu tahaks ta teda kaisutada).

Kallak (teda tagasi hoides). Ma ei arwa mitte nõnda! Tema peigmehe ees pead sa ennast minu päha wälja andma!

Wares (kohkudes). Tema peig - kuule - see on ju see härra Puusaag?

Kallak. Ja.

Wares. See suurte kätega mees?

Kallak. Ja muidugi!

Wares. So?... Ma, kas tead - siis wõiksid sina mulle ka meeolehääd teha!

Kallak. Mis siis, armas Wares?

Wares. Otsi omale üks teine selle osa jaoks! Ei - ei, sellega ma nõus ei ole!

Kallak (häledalt). Ma ei pääse!

Hedwig (aknast waadates). Süält tuleb härra Puusaag!

Kallak (hirmuga). Minu juurde? - Jumala pärast!

Hedwig. Ja, mis me nüüd siis teeme?

Kallak. Ei jää muud üle, me peame temale kõik üttelema.

Hedwig. Sää! ei taha aga mina mitte juures olla - ta on nii äge. Kas säält läheb

kööki - (paremale poole ukse pääle tähendades).

Kallak (tahab teda tagasi hoida). Aga - -
Hedwig. Ei - ei - ma ootan parem väljas!
(Paremale poole ära).

Kallak (aralt). Wares - sina ei taha mind
ometi ka maha jätta?

Wares (juba pahemapoolse ukse ligi). Sa wôid
päris rahulik olla! Kui ta sulle midagi
teha tahab, hüüa aga mind - ma olen sääl
sees! (Luttu pahemale poole ära).

Kallak. Nad jätawad mind tõesti temaga üksi!
(Kolistatakse). Sääl ta on juba! (Haarab
tahtmata pahema poolse ukse lingist kinni)
Sisse!

6. etteaste.

Kallak. Puusaag.

Puusaag (kartlikult, poole kehaga keskkuse
wahelt sisse wenides). Andke andeks, härra
Kallak -

Kallak (pooleti pahem.p. ukse wahel). Mis te
tahate?

Puusaag. Oh jumal, härra Kallak - ma ei julge
ju sugugi sisse tulla -!

Kallak (imestades). Ta ei julge!

Puusaag. Mul on nii kole hirm!

Kallak. Teil on hirm? (Äkki leitud julgusega)
Siis wôite sisse tulla. (Tuleb jälle tuppa).

Puusaag (kartlikult sisse astudes). Härra
Kallak, te olete wist küll wäga kuri minu
pääle?

Kallak. Seda ei tahaks ma just ütelda -
aga -

Puusaag. Teil on ju selleks ka ôigus! Ma
olin teie wastu nii jäme - see ei olnud
mitte ilus! Härra Kallak, ma palun teilt
andeks!

Kallak (imestades). Mis? Ja sellepärast tu-
lite minu juurde?

Puusaag. No ja - kui inimene oma ülekohtust

aru saab - -

Kallak. See on teist ilus! See rõõmustab mind! Andke mulle oma käsi, härra Puusaag - te olete tubli poiss!

Puusaag. Härra Kallak -

Kallak (tema kätt kinni hoides). Aga nüüd - mitte kunagi enam ägedaks minna - ! Seda peate mulle töötama - (tähendusrikkalt) mis ka meie wahel ette tulla wõiks - mitte ialgi ägedaks saada!

Puusaag. Wõite päris rahulik olla!

Kallak. Müwa - kaup koos! Kas tahate sigarit?

Puusaag. Seda ei wõi ma ju sugugi nõuda - -

Kallak. Na, wõtke aga! (Temale sigari kasti ulatades, mis kirjutuselaul seisis).

Puusaag. Kui te lubate - olen ma nii waba! (Wõtab ühe korruga kõik sigarid kastist ära).

Kallak (üllatatult tühja kasti waadates).

Noh, siis wõtke ometi kast ka kohe ühes.

Puusaag (kasti kaenla alla pistes). Te olete tõesti liiga lahke, härra Kallak. Ja nüüd ei taha ma teid enam kauemini tülitada - -

Kallak. On teil nii rutt?

Puusaag. Oieti ja - ma pean ju omale teist kohta otsima!

Kallak. Kuidas nii? Kas te siis Supsi juurde jääda ei taha?

Puusaag. Ma ei wõi ju - mulle on üles öeldud!

Kallak. Kelle poolt?

Puusaag. Noh - Paruski poolt!

Kallak. Mis? See ütles teile üles? - Ilma minule, eestkostjale ütlemata?

Puusaag. On ju ka päris hääl, et see nõnda tuli - ma oleksin nii kui nii ära pidanud minema, juba Hedwigi pärast. Sellest asjast ei oleks ju ilmasgi midagi wälja tulnud!

Kallak. Ja, kui te oma pruuti nii piinate oma koleda armukadedusega!

Puusaag. Aga härra Kallak, kui ühe balleti-tüdruku päale mitte armukade ei pea olema - milleal peab siis inimene weel armukade olema?

Kallak. Wäga õige!

Puusaag. Ja siis - teie ei tea ju sugugi, kuidas see Parusk Hedwigi pää segi on ajanud - missuguseid hiilgawaid paratii-sid see teha woiwat - iga silmapilk wedas ta talle ühe uue sinna! Alles eila õhtu, kui teie ära läksite, jälle ühe. Noh, seda õppisin ma mööda minnes tundma!

Kallak. So?

Puusaag. Kui ma teda uksest wälja upitasin! See ei tule enam tagasi! Aga mis see aitab, ei wõi ometi terve päew otsa - (tähendab wäljawiskamist). Enne see asi ei muutu, kui Parusk majast ära on. Oh härra Kallak - on see alles! Mis see mees mulle küll meelehädä on teinud!

Kallak. Ja mulle weel! Et ma selle oma eestkostja kohustele päälekauba sain - see oli saatuse iseäralik heldus! Armas inimene!

Puusaag. Härra Kallak - siin wõiksite ühe hääteo ära teha! (Tähendab wäljawiskamist).

Kallak. Teen ka! Olen juba kindlasti nõuuks wõtnud!

Puusaag (rõõsalt). Tõesti?

Kallak. Koige lähemal juhtumisel!

Puusaag (paludes). Siis peate aga mulle ühte palwet lubama - laske mind sääl juures olla!

Kallak. Seda luban ma teile!

Puusaag (õnnelikult). Ja kui ma pisut kaasa aidata woin - see teeks mulle koigesuuremat rõõmu!

7. etteaste.

Kallak. Puusaag. Roosi. Parusk. Roosi (keskelt). Härra Parusk on wäljas.

Kallak. Puusaag - säädke ennast walmis! Nüüd on asi nii kaugel! (Roosile). Laske ta sisse!

Roosi (keskelt ära).

Puusaag. Kas ma pean ta kohe - ? (Käärib käised üles).

Kallak. Ei - ei - ma pean ta esiti natuke käsile wõtma.

Parusk (keskelt). Härra Kallak, ma olen sunnitud.

Kallak (wähele rääkides). Wabandage härra Parusk, ma ei tea, kas te juba tähele olete pannud, et te siin minu korteris olete?

Parusk. Muidugi mõista! Kurb küllalt, et ma ennast siia tulekuga waewama pean!

Kallak. Kõigepäält tahtsin ma teie tähelepäanemist selle pääle juhtida, et woorasse korterisse sisse astudes kõigepäält "tere" üteldakse!

Parusk. Jumal - kui te minu käest niisugu seid wälisid wormisid nõuate - mõni koja härra ma ei ole! Kuidas meie mõlemad üksteise wastu seisame -

Kallak. Meie?

Parusk. Na, mina vähemalt! Päälegi kui see teile löbu teeb - ilus! Tere, härra Kallak!

Kallak (selsamal toonil). Tere, härra Parusk! Mis toob teid siis minu poole?

Parusk (näeb Puusaagi, wastumeelt, puudutatud) Härra Kallak - mis meil kahel üksteisega õiendada on - see on - nõnda ütelda - erasi. Härra Puusaag, minge lahkelt wälja ja pange üks wäljastpoolt kinni!

Kallak. Wabandage, ma pean jälle teie tähelepäanemist millegi pääle juhtima! Ainult minul ükski on õigus oma korterist wälja wiisata, keda ma tahan!

Parusk. Mis uued säädused need kõik on!

Kallak. Palun, härra Puusaag, wõtke istet. (Näitab sohwa pääle).

Puusaag (istub, Paruski poole pilkawa lahku-
sega nikutades, sohwa pääle).

Parusk. Sohwa pääle laseb ta teda istuda!
Häbematus!

Kallak. Noh, siis -?

Parusk. Nüüd siis tahaksin ma enesele ka
kord lubada teie tähelepanemist millegi
pääle juhtida.

Kallak. See oleks?

Parusk. Mind ei ole te siinamaale weel mitte
palunud istet wotta.

Kallak (lühidalt). Palun!

Parusk (istub ühe tooli pääle, mis ta otse
Puusae ette säeb).

Kallak. Ja nüüd asja juurde.

Parusk. Härra Kallak, ma tulin teile ütlemä,
et ma teiega sugugi mitte rahul ei ole.
See lugu selle jalapalliga on ju otse
kuulmata.

Kallak. Kuidas nii? Kas see poiss ennast tä-
na hommiku maaler Konksi juurde ei läi-
nud, nagu ma teile eila käsu andsin?

Parusk. Punkti päält! Kell seitse oli ta
sääl - ja kell kaheksa oli ta juba jälle
kodus!

Kallak. Mispärast?

Parusk. Sellepärast et see koht temale ei
kölba! Kuulge, see härra Konks on ju
päris lihtne pöranda wööpaja ja plangi
pinseldaja!

Kallak. Seda ütlesin ma ju enne juba!

Parusk. Palun, seda ei ütelnud teie mitte.
Teie ütlesite, ta on maaler. Mina mötel-
sin, me saame mõne suure kunstniku kuld
suurahaga ja ateljeega - aga härra Konks?
Siis wiin ma poisi küll parem Rõõmu kõrtsi.

Kallak. Seda ei tee te mitte! Nüüd woin ma
poisi rahulikult sinna wiia, kus ta koht
on! Isa töötuppa! Ja et ta sääl hoolega
töö juures peetakse, selle eest wastutab
uus sell, kelle ma täna hommiku ametisse

panin!

Parusk (ärewalt). Mis te ametisse panite?

Uhe selli? Kes see siis on?

Kallak. Siin - härra Puusaag!

Parusk. Seda ei ole! Selle lasksin ma eila lahti!

Kallak. Selleks ei olnud teil aga mingit õigust!

Parusk. Palun! Paragrahw - (Sääduseraamatut välja tõmmates ja kõrgel hoides).

Kallak. Palun väga! Selle raamatu olen ma nüüd omele ka muretsenud. (Wõtab raamatu välja, hoiab kõrgel).

Puusaag. Mina ka! (Niisama raamatut välja wõttes ja kõrgel hoides).

Kallak. Seda tunnen ma nüüd väga hästi! Just see paragrahw ütleb selgesti, et otsustamine äri asjus ainuüksi eestkosta käes on. Nii seisab vähemalt minu raamatus!

Parusk. Siis on teil teine trükk.

Kallak. Härra Puusaag jääb!

Puusaag. Aga häämeelega!

Parusk. See on tõesti liig! Terwe kuus aastat juhin mina äri oma täieliku rahulolemisega - ja nüüd peab korraga keegi teine tulema ja mulle säääl sekka rääkima! Arwate teie, et ma seda enesele meeldida lasen?

Kallak. Seda peate te küll. Ülepää tuleb teil selle juhtimisest mulle aru anda, selleks olete te kohustatud!

Parusk. Kus see seisab?

Kallak. Paragrahw 23.

Parusk. Seda ma ei tunne.

Kallak. Kuues lehekülg, kümnes rida!

Parusk. See mees on terwe sääduseraamatu päha õppinud.

Puusaag (on kaswawa rõõmuga seda etendust waadanud ja Kallakule oma nousolemist tunda andnud, on ikka lähemale nihkunud ja lööb nüüd lobusalt lapiti käega Paruski tooli

leeni pääle).

Parusk (ägedalt Puusae poole pöördes). Ärge lõhkuge. Pidage ennast wiisakalt üles. Teie ei ole siin mitte oma tislari töötoas.

Kallak. Ma palun teid siis äriraamatud mulle ette näidata - rewiderimiseks!

Parusk (nagu ei saaks ta aru). Mis te tahate saada?

Puuseag. Ä - ri - raa - ma - tuid.

Parusk. Äri raamatuid mul ei ole. Mis mul sääl õige suuri raamatuid waja pidada? Mis sisse tuleb - tuleb sisse, ja mis ülejääb, on puhaskasu.

Kallak. Ja kuhu on see puhaskasu jäänud?

Parusk. Na, kuhu ta siis peab jääma? Minu kätte on ta jäänud! Mina maksin ju ometi terve majapidamise ja peene kaswatuse, mis me lapsed kõik saiwad.

Kallak. Selle üle peawad teil aga arwed olema?

Parusk. On ka. - Niisugustes asjades olen ma väga - nõnda ütelda - karwapäält! Mind te kinni ei saa, härra Kallak. Palun, sääl seisab kõik sees! (Annab temale ühe määritud wäikse taskuraamatu).

Kallak (imestades raamatusse waadates). Mis imelikud numbrita need need siin siis on?

Parusk. Ah need? See on marjase partii rehung. - Kaugemal tagapool - sääl wiimasel leheküljel.

Kallak. Seda nimetate teie arwepidamiseks?

Parusk. Mis siis? Pean ma ehk selle pilpa-äri jaoks studeritud raamatupidaja wõtma? Endised eestkostjad oliwad sellega ikka väga rahul.

Kallak. Mulle näib, et need härrad oma ülesande pääle liiga kergelt waatasiwad.

Parusk. No, kas teate, need oliwad väga tublid mehed ja ma kahetsen weel väga, kas ma teid nii taga leinama saan, nagu neid!

Kallak. Hääküll - ma tahan seda ilusat raamatut weel hästi hoolega läbi waadata! (Paneb ta ära).

Parusk. Aga ärge teda mul ära määrige!

Kallak. Ja nüüd pääsja juurde - kus hoiate teie äri raha alal?

Parusk. Kassas - kus siis mujal?

Kallak. Aha - ja see kassa on Supsi elukortoris?

Parusk. Ei - see on siin! (Oma pahempoolset westitaskut katsudes).

Kallak. Mis? Teie tarwitate oma westitaskut äri kassaks?

Parusk. Ja, pean ma wast tulekindlat raudkappi enesega kaasas wedama?

Kallak. Aga sääl wõib ju raha kergesti teie erakassaga segi minna.

Parusk. Palun, see ei ole wõimalik! See on jälle siin! - (Pahempoolset westitaskut haarates). Wähemgi eksitus wõimata!

Kallak. Kui suur on siis tänane puhta raha summa?

Parusk. Seda näete kohe. Loome kord kassa üle! (Raha wälja wõttes ja laua pääle lugedes).

20 - 30 - 36 rubla - 42 kopikut. Klapiß suurepäraliselt.

Puusaag. Ja see raha selle arwe eest, mis ehitusemeister teile ennist maksis?

Parusk. Kes?

Puusaag. Noh, ehitusemeister!

Parusk. Kas see siis täna oli?

Puusaag. Muidugi - ma ise ometi nägin, kui ta teile wiiskümmend rubla andis!

Parusk. So? Noh, siis peawad nad ka siin olema! (Otsib esiti pahemas, siis paremas westitaskus, tombab siis raha wälja, woi-duroomsalt). Siin nad ongi! See oli mul kogemata erakassase ülelibisenud.

Kallak. Ah so!

Parusk. Aga siin nad on. Palun seda tähendada. Te wõite päris rahulik olla.

Kallak. Seda ma aga ei ole! (Kindlalt). Härra Parusk, nõnda see edasi ei lähe. Ma pean oma kohuseks teid kassahoidja ametist lahti lasta!

Parusk (kohkudes). Lahti lasta tahate teie mind- härra Kallak - - seda pean ma kahtluse awalduseks - !

Kallak (kindlalt). Seda peab see ka olema!

Parusk (naljaka rahuga). Noh, siis on hää! Siis tean ma vähemalt, mis mul au on teist mõtelda!

Kallak. See on mulle täiesti ükskõik, mis te minust mõtlete, aga tänasest pääle nõuan ma selgeid arweid kõigi wäljaminokute ja sissetulekute üle, ja selle eest saab härra Puusaag hoolitsema!

Parusk. Selle tahate teie mulle siis - (näitab nina pääle) istuma panna? Siis olen ju mina, nõnda ütelda - - poiss?

Kallak. Ja muidugi. Teil ei ole enam midagi ütelda, ei äris ega perekonna asjades! Ja kui te weel kord peaksite julgema enast sekka segada, siis saan ma oma õigust Supsi elukorteris tarvitama.

Parusk. Mõistan - te tahate härra Juhan Paruskit - no säääl tahan ma ometi näha - kes sellega walmis saab! (Istub tooli pääle ja hoiab sellest kinni).

Kallak. Härra Puusaag, nüüd on see silmapilk käes! Las käia!

Puusaag. Olen juba walmis, härra Parusk! - kõige ülemuse lubaga! Nüüd saate warsti midagi zepelini sarnast näha. (Talab teda tooliga üles tõsta).

Parusk. Ja seda teeb mulle see mees - kellele ma nii wastutulelik olen olnud!

Kallak. Seda ei ole te mitte olnud! Teie olete esimesest silmapilgust pääle minu ametit raskendanud, kus te aga saite. Teie olete kaika jalgu pistnud, kus see aga wõimalik oli! Aga minust te jagu ei saa,

härä Parusk - ! Mina ajan asju nagu mi-
na tahan - ja nüüd võite teie sapipala-
wiku saada!

Parusk (kaeblikult keha katsudes). Ma usun -
mul ongi ta juba!

Puusaag (rõõmsalt). Härra Kallak - et teie
meil majasse saite - -

Parusk. Ja - see oli väga õnnelik mõte minu
poolt!

Puusaag. Nüüd saab kõik korda! Küll seda ju-
ba te teete!

Kallak. Seda ma loodan! Ka teie ja Hedwigi
wahel!

Puusaag. Kas te tahate teda mulle anda?

Kallak. Aga häämeelega - mina luba on teil!

Puusaag. Nelja nädala pärast teeme pulmad!

Parusk (ässitades). Ja selle härra pääle
pikendatud Aia uulitsast ei mõtlegi te
enam sugugi?

Kallak. Ei - see rumal armukadedus on nüüd
mööda - seda härrat pikendatud Aia uulit-
sast ei taha ta enam sugugi tundma õp-
pida!

Puusaag. Noh, säälsite küll, härra Kal-
lak - selle õpetan ma siiski weel kord
läbi!

Kallak (hirmuga). Mis?! Ja kuidas te siis
teda leida tahate?

Puusaag. Ta ongi mul juba käes!

Kallak (kohkudes). Kuidas nii?

Puusaag. Woorimees, kellega ta kodu sõitis,
on ennast üles andnud - teda kuulatakse
just praegu politseis üle - ja poole
tunni pärast woin ma seda härrat teile
sisiklikult tutvustada!

Kallak (meelt heites). Aga see mees ei ole
teile mitte midagi teinud!

Parusk. Aga need kaks pakki -?

Kallak. Need ei ole ju kõne wäärt. (Mõtle-
mata). Mis siis niisugune triko palju
maksta wõib?

Parusk (kuulatahes). Kust teie siis teate, et säääl sees triko oli?

Kallak (kohkudes). Te - te ise ometi jutustasite mulle!

Parusk. Mitte mõtetgi!

Kallak (Puusaele). Siis kõnelsite teie sellest!

Puusaag. Ei ole mul meeldegi tulnud.

Parusk (ikka umbusklikumalt). See on ju väga imelik! (Näeb korruga laua pääl seiswat ehel). Mis see siis on? See - siin on ju ka see rinnanõel - teisest pakist!

Puusaag (ärevalt). Tõepoolest - see ta on!

Parusk (jälle omal wanäl toonil, ennast seisukorra peremehena tundes, wõiduroomsalt). Härra Kallak - nüüd olete te mul

käes! Palun - kõnelge! Kuidas sai see rinnanõel teie kätte? Ma küsin ametlikult!

Kallak. Noh siis - kolme kuradi nimel - härra Puusaag, see härra pikendatud Aia uulitsast - olen mina!

Puusaag ja Parusk. Teie?

Kallak. Mina rääkisin säääl preili Hedwigiga!

Parusk (wõiduroomsalt). Ah siis niisugune olete teie? Nüüd peate teie mind tundma õppima! Nüüd olete mul õiget otsapidi peos! Kohe kohtusse! Härra Kallak, nüüd lasen mina teid lahti!!

Puusaag. Ärge nähke waewa, härra Parusk - härra Kallakust ei usu ma midagi halba! (Sissetulejale Hedwigile). Preili Hedwig, ma palun teie käest andeks, ma olin kole eesel!

8. etteaste.

Endised. Hedwig. Wares. Pauline. Kikas.

Hedwig (on paremalt poolt juba natuke waremalt sisse astunud, Puusaele). Seda ütlesin ma teile ju kohe!

Puusaag. Nüüd tunnen ma seda härrat pikendatud Aia uulitsast. (Kallaku pääle näidates). Säääl ta on!

Wares (pahemalt poolt Kallakule). Nüüd pead sa nägema, mis ma sinu eest teen! (Puusaale). Härra Puusaag - ma pean teile midagi ütlemä: - See härra pikendatud Aia uulitsast, keda te otsite - olen mina! Puusaag (imestades). Teie?!

Wares. Ma rääkisin hiljuti ühel õhtul sääl teie pruudiga!

Puusaag. See ka!

Kikas (pahemalt poolt). Härra Puusaag - ma pean teile midagi ülestunnistama: see härra pikendatud Aia uulitsast - olen mina!

Puusaag. Nüüd on neid juba koguni kolm!

Pauline (on waremalt Waresega pahemalt põlt tulnud). Aga see õige nendest on minu mees - ja selle pääle, härra Puusaag - ei wõi te ometi armukade olla!

Puusaag. Ma olinseda - ennem - pimedas! Aga nüüd kus ma - (Kallakule). teid päewa ajal näinud olen - nüüd olen ma päris rahulik!

Kallak. See on ju väga kena meelitus!

Puusaag. Nelja nädala pärast on pulmad! Härra Parusk, ma loodan, te teete meile seda lõbu ja ei ilmu mitte! Täna-sest pääle wõtan mina eestkostmise ja töökoja oma kätte!

Parusk. Ja - mis saab siis minust?

Puusaag. Proua Sups jutustas ometi mulle - teie olete teda kosida tahtnud!

Kallak. Kui te temaga abielusse heita tahate - -

Parusk. Ilma töökojata? Mitte ialgi!

